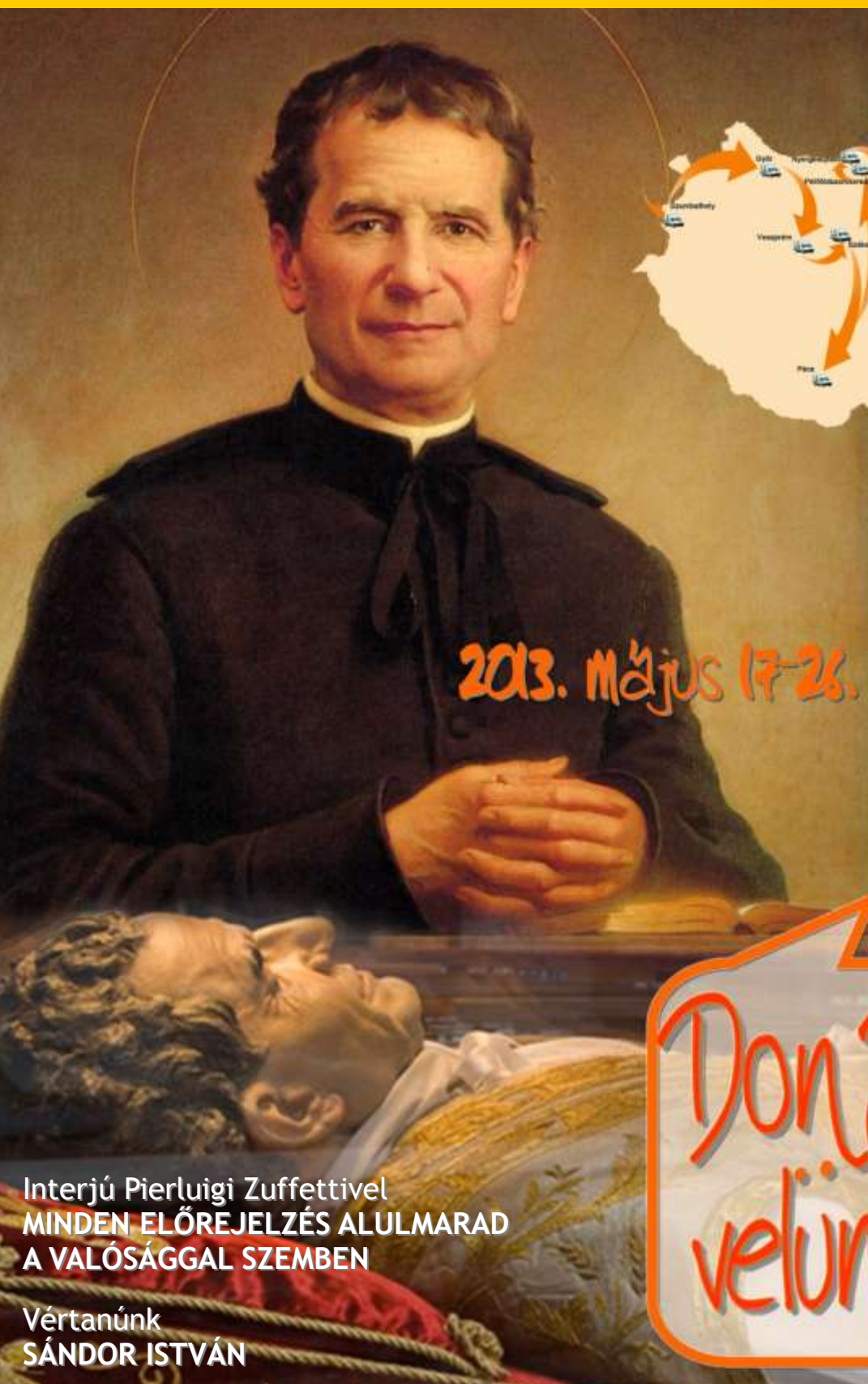

Szalézi Értesítő 2013/2

2013. május 17-26.

- Szombathely
- Győr
- Veszprém
- Székesfehérvár
- Pécs
- Péliföldszentkereszt
- Nyergesújfalú
- Dorog
- Budapest
- Balassagyarmat
- Szolnok
- Eger
- Nagymaros
- Mogyoród
- Kazincbarcika

Don Bosco
velünk van!

Interjú Pierluigi Zuffettivel
MINDEN ELŐREJELZÉS ALULMARAD
A VALÓSÁGGAL SZEMBEN

Vértanúnk
SÁNDOR ISTVÁN

A szaléziakról szól

Eredetileg az lett volna a címe ennek a kis kedvcsináló írásnak, hogy „Egy könyv, amit el kell olvasni”, de miután köztudott, hogy különösen a fiatalabb nemzedék sajnós nincs túlságosan nagy barátságban az írott szóval, és így talán még elriasztó is lehet egy ilyen megfogalmazás, letettem róla. Ez a kötet egy képes „album” a szaléziakról, a Don Bosco Szaléziak századik magyarországi „születésnapjára” készült azoknak, akik már ismerik ezt a rendkívül dinamikus, jókedvű, fiatalokkal foglalkozó római katolikus férfi szerzetesrendet és szívesen tudnák meg róla többet, de azoknak is, akik most szeretnék megismerni. Igyekeztünk összefoglalni a rend magyarországi történetét és sok-sok képpel illusztrálni – a kötetben közel 400 fotó található.

Az elgondolás nemes volt, a megvalósítása annál nehezebb, hiszen a munka kezdetén már kiderült, hogy a lehetetlenre vállalkoztunk: csak egy apró töredékét lehet bemutatni ennek a sokoldalú jelenlétnek.

A kötet felépítését egyes alapítások dátuma nyomán követheti az olvasó. Megjelennek benne a működő házak, intézmények mellett azok is, amelyek bezártak, vagy már nincsenek a szaléziak birtokában azzal a különbséggel, hogy míg az előbbieket színes fotókkal, addig az utóbbiakat fekete-fehér felvételekkel jeleztük. Sokan meglepődtek, amikor először fellapozták a kötetet, hiszen eddig nem tudtak a régi szalézi alapításokról, amelyek már nincsenek a rend birtokában.

Emellett az egyes házakhoz kötődő, ott hosszabb ideig tevékenykedő szaléziakat is bemutatjuk. Igyekeztünk felvonultatni e színes világ minél több szereplőjét, de be kellett látnunk: tartományunk múltbeli és jelenkori történetéhez olyan sokan járultak és járulnak hozzá, hogy a teljes tablókép bemutatásához egy újabb kötetet kellene írni.

A magyar szöveg mellett egy-egy fejezet rövid bevezetője angol illetve olasz nyelven is megjelenik, hogy a nem magyar olvasó is el tudjon igazodni az események között.

Sok mindent lehetne és szeretnénk még megmutatni a magyar szaléziak tevékenysége kapcsán, és remélem, hogy lesz is rá alkalom, hiszen bár nagy munka volt és sokáig foglalkoztatott, de élvezetes, élménydús volt bepillantani a történelembe és válogatni több tízezer kép közül. Örömmel tölt el, hogy ezt a szépséges kötetet a kezemben tarthatom és nézegetésre (olvasásra) felkínálhatom.

Lengyel Erzsébet, szerkesztő

**Megrendelhető, megvásárolható a Don Bosco Kiadónál
1032 Budapest, Kiscelli u. 79. vagy megrendelhető
a +36-20-320-7373-as telefonszámon illetve
a donboscokiado@gmail.com e-mail címen.
Ugyanitt a Don Bosco Kiadó többi kiadványa is elérhető.**

Kedves Barátaink!

Don BOSCO

Atyánk tisztelői!

Fiatal szaléziként, a rendi élettel ismerkedve többször hallottam a következő kis történetet:

„Egy családban két fiúgyermek nevelkedett. Az idősebbik már iskolába járt, a kisebbik még otthon volt édesanyjával. Az idősebbik fiú, amikor hazajött az iskolából, mindig lelkesen beszélt Don Boscóról. Mesélte, hogy mit mondott, lelkesedett mindazért, amit tett.

Az egyik vacsoránál is nagy hévvel mesélt róla. Öccse hallgatta, majd kissé irigykedve így szólt: – Mire én is végre ebbe az iskolába járhatok, addigra ez a Don Bosco nehogy már nyugdíjas legyen. Én is találkozni akarok vele!”

Az eset pikantériája, hogy a Havasi atyától hallott történet az 1970/80 –as években játszódott, száz évvel Don Bosco halála után, Ausztriában.

Don Bosco é! Köztünk él, velünk van!

A történetben szereplő iskola olyan elevenen, valósan mutatta be Don Boscót, hogy élő volt az ott tanulók számára. Ez úgy lelkesítette a kisdíjakot, hogy öccse joggal érezte úgy, hogy ez a vele való közvetlen találkozásból fakad.

Nekünk, szalézikiaknak Don Bosco mindig eleven. Élete, történetei itt vannak köztünk. Szavai, mondatai a fülünkbe visszahangoznak. Útmutatás, bátorítás, eligazítás mindennapjainkban.

Most a vele való személyes találkozás is lehetővé válik.

Szalézi Családunk rendalapító Atyánk születésének bicentenáriuma készül. Ennek jegyében, a rendfőnök atya kezdeményezésére ereklyéje meglátogat minden szalézi közösséget.

A Don Bosco-ereklye zarándoklata most Magyarországra érkezik.

Már sok országot bejárt, sok közösségben jelen volt. Mindenhol örömmel fogadták. Minden ország, minden nép a saját stílusában köszöntötte Don Boscót.

A magyarországi zarándoklat sajátossá-

ga, hogy nem csak olyan helyekre látogat el az ereklye, ahol szalézi közösség él, hanem olyan városokba is, ahová meghívták, kérték jelenlétét. Köszönjük mindenkinek a fogékonyságot Atyánk befogadására, és a munkát, szervezést, amit vállaltak és elvégeztek.

A magyarországi zarándoklat lehetőség, hogy jobban megismerjük Don Boscót. De még inkább, hogy felfedezzük az ő lelkiségét, keresztény életstílusát. De nem elég megismerni, ha követhetővé is válhatunk. Don Bosco nyomában járva legyünk Krisztus követőivé.

A kisfiú vágya az volt, hogy mint a bátyja, ő is találkozhasson Don Boscóval.

Don Bosco most eljön hozzánk! Várunk mindenkit a nagy találkozásra, a közös ünnepelésre.

Én is találkozni akarok vele!

P. Ábrahám Béla SDB
tartományfőnök

Farkas Eleonóra: Bosco Szent Jánoshoz

Don Bosco, szép vezércsillag
fiatalságunk egén,
gyermekeid együtt hívnak
égi léted ünnepén.

Légy tudásban biztos támasz,
vidámságban tiszta fény.
Te, ki soha meg nem fáradsz,
égi célhoz légy remény.

A centenáriumi év programjai és jeles eseményei havonta követik egymást és mérföldkövekként jelzik ünnepi évünket.

Február 22-én a Terror Házában emléknapot tartottunk Sándor Istvánról, amelyen előadást tartott a Terror Háza Múzeum főigazgatója, Schmidt Mária, Pierluigi Cameroni, a Szalézi Család egyetemes posztulátora és Kahler Frigyes jogtörténész. Először került bemutatásra az *Isten Szolgája, Sándor István* című film.

Március 20-án a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán szalézi napot tartottunk. Ekkor bemutattuk a Don Bosco Kiadónak a centenáriumra készült két új kiadványát, a *Szaléziak Magyarországon* díszalbumot és a *Szalézi történetek* interjú kötetet, valamint az *Isten Szolgája, Sándor István* című filmet. A szerkesztőkkel, a rendezővel és a főszereplővel Ábrahám Béla tartományfőnök beszélgetett.

Február 12., március 12. és április 9-én 18 órai kezdettel tartották a *Tizenkét kedd Don Boscóval* szalézi akadémia sorozat előadásait az Óbudai Kulturális Központban. A sorozat következő részei május 14-én és június 11-én lesznek ugyanitt.

Április 20-án tartottuk az *Utolsókból lesznek az elsők* elnevezésű nagyszabású ifjúsági vetélkedő döntőjét Óbudán.

KIÁLLÍTÁSOK:

„Utolsókból lesznek az elsők - A szalézi csoda” (- dobozos -) ifjúsági kiállítás

Február 8-án nyílt Mezőnyáradon a Szederkényi Anna Tagiskolában, ahol március 4-ig volt látható.

Március 8-án Miskolcon a Vörösmarty Katolikus Iskola aulájában állították fel, ahol április 8-ig volt megtekinthető.

Április 12-én volt a kiállítás megnyitója Egerben, a Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnáziumban, ahol április 30-ig lesz látható.

Május 3-án 15 órakor az Óbudai Múzeumban nyitja meg a kiállítást Bús Balázs Óbuda-Békásmegyer polgármestere. Itt szeptember 8-ig lesz megtekinthető.

„A jókedv rendje - szaléziak” reprezentatív kiállítás

Január 26-tól április 7-ig a Budavári Palota E épületében látható.

Április 18-án nyílt meg Veszprémben a Szaléziánumban, ahol július 21-ig lesz látható.

Az év legjelesebb eseménye május 17-26. között Don Bosco ereklyéjének magyarországi zarándokútja.

A Szalézi Értesítő következő száma augusztusban jelenik meg.
A képregény a következő számban folytatódik.

Don Bosco **velünk** van!

A szalézi rend alapítója, Bosco Szent János kétszázadik születésnapjára készülődve a szalézi rendfőnök kezdeményezésére Don Bosco üvegkoporsójának másolata (benne ereklyeként a szent jobb keze) 2014-ig bejárja az egész világot, számos szalézi házba és intézménybe eljut. Hozzánk, Magyarországra 2013-ban érkezik, május 17-26. között üdvözölhetjük országunkban. Az országhatár átlépése után Szombathelyen köszöntik először, megállói Győr, Veszprém, Székesfehérvár, Pécs, Péliföldszentkereszt, Nyergesújfalu, Dörög, Budapest, Balassagyarmat, Szolnok, Eger, Kazincbarcika, Nagymaros, Mogyoród, végül Kazincbarcikán búcsúztatják.

Mi az ereklye?

Az ereklyék szorosabb értelemben véve a szentek teste, testrészei, csontjai, ruhái illetve tárgyai, amelyek kultikus tiszteletben részesülnek. Az ereklyekultusz kialakulása összefügg a vértanúk kultuszával. Az ereklyék már a kereszténység első századaiban vallásos tiszteletben részesültek. Ennek alapja az a hit, hogy a vértanúk azonnal üdvözülnek, s az egyházért közbenjárnak Istennél, ezért övezi ereklyéiket megkülönböztetett tisztelet. Szokássá vált a szent ereklyéket az oltárban elhelyezni. Magyarországra az első kultusztárgyak még István király uralkodása idején kerültek, majd a hazai szentté avatások során is megnövekedett a számuk. II. András király 1218-ban a Szentföldről számos ereklyét hozott magával, melyeket szétszótott a főpapok között. Püspöki székhelyek, prépostsági és apátsági templomok is rendelkeztek híres ereklyékkel, melyek a zarándoklatok révén egy-egy terület kultikus központjává váltak. (Sümegei József nyomán)

Esetünkben az urnában Bosco Szent János jobb keze található egy lepecsételt dobozban, amely a szobor mellkasában, erre a célra kialakított helyen van.

Miért utazik a világ körül?

Abból az alkalomból, hogy 2015-ben Don Bosco születésének kétszázadik évfordulóját fogjuk ünnepelni, a szalézi rendfőnök, Pascual Chávez ezzel akarta az egész világon újjáéleszteni a szalézi karizmat, hogy új erőt merítsenek az ereklye jelenlétéből mindazok, akik a szegény, hátrányos helyzetű fiatalokért dolgoznak és megújítsák elköteleződésüket Don Bosco mellett, a fiatalok pedig megerősítsék vágyukat az életszentségre.

Az ereklye zarándoklata jó alkalom lesz, hogy megismertessük Don Bosco életét és munkásságát, ez pedig segít bennünket utánozni hitét, szeretetét és buzgalmát, hogy minden embert, de mindenekelőtt a fiatalokat és a szegényeket elvezesse Istenhez. A Szalézi Család világszerte imádkozik az ereklye előtt, közösségben éli meg hitét, olyan szerzetescsalád, amely arra vágyik, hogy megszentelje magát Don Bosco példáját követve. Imádkozni az ereklye előtt kicsik és nagyok számára egyaránt azt jelenti: Don Bosco kezébe helyezik imáikat és kéréseiket, hogy aki ennyire szerette az Urat, közbenjárjon értük.

Mikor indult, merre tart?

Az urna zarándoklata 2009-ben kezdődött Torinóban és 2014 januárjában fejeződik be, ez idő alatt öt kontinens 131 országában fordul meg, ahol a szalézi karizma jelen van. Minden tartományban átlagosan 17 napot tölt, az év közben zajló nagy liturgikus ünnepek alatt (húsvét, karácsony) pedig áll.

Az urna zarándoklatának első szakasza az olaszországi Lazio tartományban indult 2009-ben, majd Dél-Amerikában folytatta útját.

Don Bosco ereklyéje 2012. december 1-től 2013. augusztus 30-ig tartózkodik az észak-európai szalézi régióban.

Mielőtt Magyarországon kezdené meg zarándokútját, május 1-16. között 16 napig Szlovénia szalézi házait látogatja, majd május 17-26. között 10 napig a szaléziak letelepedésének centenáriumát ünneplő Magyar Szalézi Tartomány látja vendégül.

Ezek után Lengyelország felé folytatja útját, ahol négy szalézi tartományban várják.

Május 27-től június 7-ig 12 napon keresztül Lengyelország Varsó tartományában, június 8-tól 19-ig a lengyelországi Pila tartományban, június 20-tól július 1-ig további 12 napot Wrocław tartomány-

ban, majd augusztus 2-10. között 9 napot a krakkói tartományban időzik, augusztus 14-17 között pedig 4 napot Krakó városában tölt. Végül augusztus 18-31. között a Kelet-Európa körzetben tartózkodik majd.

Régió	kezdet	vége	hónap
Dél-Amerika	2009.7.1	2010.2	8
Közép-Amerika	2010.3	2010.10	8
Kelet Ázsia és Óceánia	2010.11	2011.4	6
Dél-Ázsia	2011.5	2011.11	7
Afrika	2011.12	2012.4 + (2012.7-8)	7
Nyugat-Európa	2012.5-6	2012. 9-11	5
Észak-Európa	2012.12	2013.8	9
Olaszország és Közel-Kelet	2013.9	2014.1.31	5

Milyen az urna?

Maga az urna egy viasz szobor, ami másolata annak az üvegkoporsóban nyugvó szobor formájú ereklyetartónak, amelyben Bosco Szent János földi maradványai nyugszanak a torinói Segítő Szűz Mária-bazilikában. Az urnát tartalmazó építmény alumíniumból, bronzból és speciális, edzett, 8 mm vastag üvegből készült. Eredetileg egy művészien kidolgozott, díszes építménybe volt beleépítve, de ennek már a zarándoklat első állomásain kiténtek egyes hátrányai, ezért egy kisebb, egyszerűbb, könnyebben szállítható, de ugyanolyan biztonságos üvegládára cserélték.

Az olasz hagyományoknak megfelelő viasz alakot Garbolino szobrászművész készített Bosco Szent János földi maradványait tartalmazó urna alapján. Az arcot Cellini eredeti halotti maszkjáról mintázta, a ruhákért Anna Scaglia szalézi nővér felelős. Az ereklyét tartalmazó urnát egy külön erre a célra tervezett kocsin mozgatják, amely mindkét oldalról húzható, 90 fokban elforgatható, úton és a templomi szőnyegekön könnyen gördülő kerekekkel van ellátva. Ha az ereklye megérkezik az előre betervezett helyszínre, a személyzet néhány perc alatt eltávolítja a kerekeket és a kocsit saját lábain álló díszes emelvényként szolgál, amelyen az urna nyugszik.

Mekkora az urna? Kik szállítják és hogyan?

Az ereklyét tartalmazó urnát szállító kocsit 90 cm széles, hossza 225 cm, összesen 136 cm magas (ebből a kerekek a platóig 45 cm). A teljes építmény súlya 1300 kg.

Az ereklye szállítását Roberto Bertoli és a torinói Missioni Don Bosco végzi több, külön erre a célra kialakított kisteherautóval. Ezek a gépkocsik mindig kettesével járnak, hogy ha az egyik meghibásodna, a másik zavartalanul folytathassa útját. Az ereklyét két hivatásos gépkocsivezetőből álló személyzet kíséri, akik egyben biztonsági őrök is, valamint ők gondoskodnak az urnát szállító kocsit műszaki állapotáról, szerelik a kerekeket, ha szükséges, és az eltervezett helyre állítják az ereklyét.

Az urnát tartalmazó, 8 mm-es edzett üvegből készült láda.

Az ereklye szállítására kialakított speciális tehergépkocsi.

Az urnát egy külön erre a célra tervezett kis kocsin mozgatják.

A kocsit mindkét oldalról húzható, 90 fokban elforgatható, úton és templomi szőnyegekön egyaránt könnyen gördül.

Minden előrejelzés alulmarad a valósággal szemben

Don Pierluigi Zuffetti, aki a Missioni Don Bosco részéről az ereklye zarándokútajának felelőse olyan lendületesen és lelkesen beszél a sok tennivalóról és a logisztikai nehézségekről, amelyek várhatóak az ereklye útja során, de amelyek eltörpülnek az emberek öröme, lelkesedése mellett, hogy ha ilyen lelkiülettel várjuk mi is Don Boscót, bizonyára számos gyümölcse lesz magyarországi jelenlétének is.

Hány országot járt be eddig Don Bosco ereklyéje?

Nehéz megmondani. Azt hiszem, könnyebb azt mondani, hogy néhány arab ország kivételével az egész világot bejárta. Volt Dél-Amerikában, Közép- és Észak-Amerikában, Kanadában. Aztán átkelt a Karib-szigetekre, Kubába, Haitire, majd Puerto Ricóba. Onnan a Távol-Keletre ment, Japánba, Kínába, Tajvanba, majd Ausztráliába. Ausztráliából érkezett Vietnamba, Dél-Koreába, Észak-Koreába, bejárta Thaiföld és Kambodzsa félszigetét. Innen belépett Indiába, ahol valamennyi tartományt meglátogatta. Indiából jött Európába. Már volt Spanyolországban, az Azori-szigeteken, a Kanári-szigeteken, Franciaországban, Észak- és Dél-Belgiumban. Nemrég Angliában járt, jelenleg pedig Írországban tartózkodik. A következő ország Horvátország lesz és az egész szláv régió, ideértve Magyarországot is.

Ahol nem volt, ott miért nem?

Nos, gyakorlatilag csak Szudánba nem léphetett be. Megvolt az engedélyünk a repülőtér biztonsági főnökétől, így útnak indultunk, de az utazás közben a pilóták parancsot kaptak, hogy nem szállhatnak le. Az indok: felsőbb parancs.

Bonyolult engedélyek kellenek, hogy Don Bosco ereklyéjével bejárják a világot?

Az első kíváncsi, hogy legyenek szaléziak, mert Don Bosco a fiait látogatja meg a Szalézi Társaság alapításának százötvenedik évfordulója, illetve születésének 2015-ös bicentenáriuma alkalmából. És a szaléziakon kívül mindig tárgyalunk a Szentszékhez akkreditált követségekkel is és elmagyarazzuk ezt a kezdeményezést. Eddig semmilyen akadályba nem ütköztünk. Néhány követség egy kicsit közömbösnek mutatkozott: semmi probléma, de intézzétek ti a dol-

got – mondták. Sokan azonban nagyra értékelték ezt a kezdeményezést és mindent megtettek, hogy a legjobban sikerüljön.

Hogyan szokták fogadni a hívek Don Bosco ereklyéjének érkezését?

Kivételes élmény, mert egyik oldalon ott vannak az ijesztő logisztikai problémák, de mindezekért kárpótlást jelent a szervező helyi szaléziaknak és nekünk is, akik szembesülünk a rengeteg logisztikai nehézséggel, szóval, mindezt óriási vigaszt jelent látni mindenhol az emberek tömegét, sokaságát, az áhítatukat, ahogy tolonganak, hogy láthassák Don Boscót, hogy imádkozzanak hozzá, kifejezzék iránta való tiszteletüket.

Voltak-e olyan események, ünnepek, amin ön is meglepődött?

Egy kicsit minden országban megtörténik ez: mindig meglepetést okoz a mód, a nyelv, az imádságban virrasztással töltött éjszakák, a táncok, ünnepek, az öröm, amit minden fiatal ki akar mutatni, mert látszik, hogy az ő számukra egy atya érkezett, egy olyan atya, akit már jól ismernek a fiain keresztül, ezért tényleg ujjonganak, ugrálnak, énekelnek, táncolnak és imádkoznak. Ez egy nagyon spontán, családi dolog, olyan, mint amikor az édesapánkkal találkozunk.

Mennyire a szaléziaknak szólnak ezek az ünnepek és mennyire érdeklődnek mások?

Már önmagában az is különleges dolog, hogy megmozdult az egész szalézi világ, hogy a fiatalok ilyen diadalmas fogadtásban részesítik [az ereklyét], de az, ami magukat a szaléziakat is csodálatba ejti, a

hívek rendkívül nagy arányú részvétele. Néhány országban persze keresztény hívekről van szó, ez igaz. De másutt nem keresztények, hanem pogányok, hinduk, buddhisták, muzulmánok voltak ezren és ezren. Egyes helyeken százak, ezek voltak, akik látni akarták, sorban álltak, hogy kifejezhessék tiszteletüket Don Bosco iránt, hogy imádkozzanak, hogy csak megérinthessék az ereklyét.

Tapasztalt-e különös dolgokat, akár személyes megtéréseket?

Voltak olyan események, amelyeket néhanyan csodásnak neveztek, ezt persze csak óvatosan lehet kijelenteni. De amikor az emberek látták, hogy az indiai kislány, aki nem is volt keresztény, egy éjszaka alatt meggyógyult, az orvosok elkezdtek mondogatni, hogy itt valami nagy dolog történt. És ez természetesen nagyban hozzájárult – főleg Indiában – annak a hírnek a terjedéséhez, hogy aki itt jár közöttük, az egy Szent.

Mielőtt egy-egy országba belépnek, van-e elképzelése, hogy fogják fogadni?

Mi sok mindent az ottani szaléziak szemüvegén keresztül látunk. Sajnos sokszor azt látjuk, hogy ők maguk sem számítanak ilyen népszerű, ilyen tömeges megmozdulásokra. Így amikor megérkezünk egy új országba, hogy előkészítsük az eseményt, rögtön elmondjuk, hogy minden előrejelzés, amit a szaléziak tettek, sokszorosan alulmarad a valósággal szemben.

Kapnak-e visszajelzéseket?

Úgy gondolom, hogy az igazi visszajelzést, a hosszú távú hatást az Egyház tükrözi vissza. Az Egyház, amiről a

szaléziak, a hívek és elsősorban a püspökök tesznek tanúbizonyságot. Olyannyira igaz ez, hogy a Szentszék több, mint elégedett ezzel a kezdeményezéssel, sőt mindenben támogatja, mert látja, hogy ez olyasmi, ami jó alkalmat nyújt az Egyháznak a megújulásra, a hit terjesztésére, és különösen nagy hangsúlyt kap ez most, a Hit évében.

Lengyel Ákos interjúja a Magyar Katolikus Rádióban hangzott el március 8-án.

Szudán – Don Bosco lelke nem állt meg a határnál

Don Boscót nem engedték be Szudánba. Comino testvér így számol be a különös esetről:

„A Don Bosco ereklyéjét tartalmazó urna már fent volt a repülő fedélzetén, amely Ruandából Khartoumba szállította volna. Az indulás délután négy óra lett beütemezve. 2.30-kor a kartúmi repülőtér parancsnoka üzenetet küldött a pilótának, hogy a repülő nem szállhat le a khartoumi repülőtéren. Kérték a hirtelen változás okát, de nem kaptak választ. Az összekötő, Saverio Pasquale különböző minisztériumokban érdeklődött több hivatalnoknál, de mindig máshová küldték. Végül az elnöki hivatalban sikerült találnia egy felelős személyt, aki megadta az engedélyt, de anélkül, hogy a repülő leszállási engedélyt kapott volna a repülőtérre, így a gép még ezzel a külön engedéllyel sem tudott volna landolni. Úgy döntöttek, hogy leegyszerűsítik a dolgot és a repülő egyenesen Jubába repül, hogy legalább a dél-szudáni emberek között lehessen néhány napig Don Bosco.

Egy csoport lelkes fiatal és egy elkötelezett pap felvilágosította az egyházmegye híveit a történekről. Úgy döntöttek, hogy annak ellenére, hogy az ereklye nem juthat el hozzájuk, mégis megtartják a tervezett ünnepségeket. Az ereklye helyett egy Don Bosco szoborral járták be a tervezett útvonalat és minden ünnepi eseményt megtartottak: a nuncius szentmisét mutatott be a szalézi plébánián, a tömeg ünnepelt a bíborossal a katedrálisban...”

„Biztos vagyok benne, hogy Don Bosco látta az erőfeszítéseket – tette hozzá Cumino testvér –, megáld minket és nagy csodák fognak történni. Ezt a fejleményt dicsőséges eseményként jelölik Szudán szalézi történelmében.”

Forrás: salesiansistersaes.com

Don Bosco keze

A fiatalok szentjének ereklyéje csodás nyomot hagy maga után a világban

Amikor majd mi is találkozhatunk Don Bosco urnájával, amelyben áldott jobb keze pihen, úgy kell éreznünk, hogy maga Don Bosco jött el hozzánk. Ezért ne csak felületes, külső eseményként éljük meg, hanem legyen ez egy mély, hittel és imádsággal teli lelki találkozás.

Isten már Bosco Szent János életében is sok csodát tett általa. Don Bosco előre megmondta a szaléziak jövőbeli terjeszkedését, intézményei sorsát. Többekkel közölte, hogy súlyos betegségükből fel fognak épülni, kiváló egészségnek örvendőknek pedig megjósolta közeli halálukat. Azt is feljegyezték róla, hogy látott titkos, távoli dolgokat, és mintha fiainak a lelkiismeretében tudott volna olvasni: nem egyszer megnevezte gyónáskor eltitkolt bűneiket.

Don Bosco ereklyéje bejárta már szinte az egész világot. Keringenek hírek arról, hogy egyes helyeken voltak olyan események, amelyeket néhányan csodáknak neveztek, amit csak sok fenntartással lehet kijelenteni. A továbbiakban nevezük ezeket az egyszerűség kedvéért különleges eseményeknek, tudva, hogy nem a kivizsgált és az Egyház által jóváhagyott igazi csodákról van szó, amelyek

sokkal mélyebb természetűek. A valós és jóváhagyott csodákat sokáig tanulmányozzák, és csak akkor ismerik el, ha tudományos magyarázatot nem találnak rá.

Thaiföld

Meg nem erősített jelentések szerint Don Bosco ereklyéjének útját csodás események kísérték Thaiföldön. A szent jobb kezereklyéje 2010. november 18–30. között zarándokolt az országban, ahol főleg buddhisták élnek.

Az első eset egy buddhista édesanyával történt meg, akinek a csecsemője kómában feküdt. Az asszony buzgón imádkozott az ereklye előtt, majd egy kendőt hozzáférített az üvegkoporsóhoz, amit később a kisbaba párnája alá tett. A csecsemő hamarosan életjeleket kezdett mutatni és visszanyerte eszméletét.

A második eset egy kislánnyal történt a

bangkoki vakok intézetéből, aki ösztöndíjra várt, hogy az Egyesült Államokban folytathassa tanulmányait. Már nagyon régóta várt a lehetőségre, amire igencsak szüksége volt. Egy egész éjszakát töltött virrasztva a koporsó mellett és imádkozott a kegyelemért, amelyet a következő napon meg is kapott: az ösztöndíj a másnapi postával megérkezett.

A harmadik csoda sokkal furcsább, küzdelem a babona ellen. Egy kényszeres szerencsejátékkal történt, akinek azt mondták, hogy játssza meg a kisteherautó rendszámát, amely Don Bosco ereklyéjét szállítja, és szerencséje lesz a lottón. Mivel úgy gondolta, a számok, amelyek egy halott emberhez kapcsolódnak, balszerencsét hoznának neki, a számokat fordított sorrendben játszotta meg. Döbbenet állapította meg, hogy a kisteherautó rendszáma nyert a lottón!

India

Don Bosco ereklyéje 2011. április 29-től november 30-ig volt Indiában. Minden nap több ezren fordultak hozzá bizalommal, tudva, hogy a jobb keze van elhelyezve az urnában, amellyel megáldotta azokat, akik hozzá fordultak, amellyel feloldozta a bűnbánókat, amellyel oly sok csodálatos üzenetet írt, amellyel vigasztalt, megnyugtatót, amellyel fogta a fiatalok kezét és reményt öntött a bizonytalankodók szívébe, amellyel annyit dolgozott, amellyel annyi szegénysorú fiatalon segített – és amellyel most meggyógyított egy 11 éves indiai kislányt. A leány neve Larisuk Khongsit, szülei kilenc gyermeke közül a hatodik. A család nem volt keresztény, ősei törzsének vallását gyakorolta. A kislányt 2007-ben játék közben súlyos baleset érte, és az ereklye érkezésekor már négy éve ágyban fekvő beteg volt. A lába megbénult, még felállni sem tudott. A jobb lábán és a jobb kezén nem gyógyuló sebek keletkeztek. A kórházban nem tudtak rajta segíteni, az orvosok le akarták amputálni a lábát, de az édesanyja nem engedte. Amikor Khongsit hallott a csodatevő Don Bosco indiai zárandokútjáról, kikönyörögte édesanyjától, hogy vigye el őt hozzá. Kívánsága 2011. június 19-én teljesült, amikor imádkozhatott az ereklye előtt. Khongsit egyszerűen, de mély hittel így imádkozott Don Boscohoz: **„Don Bosco, kérlek, gyógyíts meg engem, hogy újra járhassak iskolába.”** Két nap múlva a kislány erős ösztönzést érzett magában, hogy felálljon és járjon. Felállt, járni kezdett és édesanyjához ment, aki ruhát mosott a közeli patakban. A lábán a sebek egy hónap alatt teljesen begyógyultak. Később megkeresztelkedett és a keresztségben a Larisa Mary Khongsit nevet vette fel.

Venezuela

Különös eseményekről érkeztek jelentések Venezuelából is. Bár sok kultúra a halált szörnyű tragédiának tartja, a venezuelai emberek úgy hiszik, hogy különleges kiváltság: Don Bosco válasza imáikra...

Victor Manuel Da Silva öregdiák egy hatalmas összejevetelen, óriási tapsvihar

közepette nagy átéléssel énekelte el a „Sétálok feléd, érzek minden egyes porcikámmal” szövegű dalt Don Bosco ereklyéje előtt. A következő napon halálos autóbalesetben meghalt.

A második eset egy idős szalézi nővérről történt, aki nagyon szeretne volna látni Don Bosco ereklyéjét. Sr. Ines Molina megtekinthette a relikviát, és teljes szívéből imádkozott előtte. Két nap múlva megnyugodva elhunyt.

A harmadik eset egy egyházmegyes plébánossal történt, aki nem tudta meggyőzni a szervezőket, hogy megálljanak az ő plébániáján is, ezért hatalmas tömeggel az út szélén várta az ereklye elhaladását. Amikor meglátták őket, a szervezők tettek egy nem tervezett, rövid kitérőt. A hívek el voltak ragadtatva, Don Bosco látogatása hatalmas meglepetés volt számukra. Az emberek még sokáig emlékezni fognak rá, hiszen a plébános három nap múlva meghalt!

Isten Don Bosco életében és halála után is sok csodát tett. Lehet, hogy sok csoda történik ma is, de ha nem jelentik be, nem vizsgálják ki, vagy még vizsgálják, akkor ezek csak különleges, bár nagyon elgondolkodtató események.

A FIATALOK SZENTJÉNEK KÉZEREKLYÉJE

Bosco Szent János jobb kéz ereklyéje hidrofíll pamut anyaggal bélelt, 27x9x26 cm-es, különleges, edzett üvegtetejű, fémből készült tartóban van, hat csavarral gondosan lezárva. Ez egy 1,5 mm vastag, horganyzott dobozban van elhelyezve, annak érdekében, hogy elkerülhető legyen bármilyen sérülés az utazás során.

Mindez két fémpánttal van lezárva, egy szalaggal át van kötve és le van pecsételve Torino érsekének pecsétjével.

A tetején Severino Poletto, Torino metropolita érsekének aláírásával hitelesített felirat hirdeti, hogy a dobozban Bosco Szent János jobb kézereklyéje található.

Az ereklyét tartalmazó doboz a viaszból készült alak mellkasában erre a célra kialakított mélyedésbe van elhelyezve.

Don Pascual Chávez Villanueva rendfőnök

A gyerekek **többet** hibáznak élénkségből, mint rosszaságból

Don Bosco mesél

A régi Pinardi házban (ahol a szalézi műű elkezdődött) édesanyám jóságos jelenlétének is köszönhetően az emberi kapcsolatokat az őszinteség jellemezte, és ezt a türelmes szeretet, a megértés és a szelíd dorgálás együttese tökéletes családi légkörré alakította. Sokan voltunk, így szükség volt a fegyelemre, hogy az életünk ne torkolljon átláthatatlan felfordulásba. Alapelv volt a lehető legkevesebb büntetés, annál inkább alkalmaztuk édesanyám veleszületett paraszti bölcsességéből táplálkozó szavajárását: „világos beszéd, hosszú barátság”.

Sok év eltelt és a jó eredmények gazdag tapasztalatával a hátam mögött állíthatom, hogy „a gyerekeknél a büntetés az, amit arra használunk”. Azt akarom ezzel megértetni, hogy egy büntetésnek javítania kell a dolgokat és nem rontani rajtuk. Egy kis neheztelés, egy szomorú pillantás, tartózkodóbb és komolyabb magatartás, egy kedvesen a fülbe súgott szó: ezek voltak azok az eszközök, melyek arra szolgáltak, hogy kijavítsam és megfékezzem az előforduló helytelen viselkedést.

Mert persze nem mindegyik gyerek volt Savio Domanos. Egyszer megtörtént, hogy egy szegény asszisztens, akit a nagyobbak talán kevésbé tiszteltek, elvesztette a türelmét és kiosztott néhány nyaklevest, így próbálva tekintélyt szerezni. Egy szempillantás alatt megfagyott a levegő, ami röpké másodpercek alatt fékezhetetlen zűrzavarrá is fajulhatott volna. Mindenki arra várt, hogy nyilatkozzam az esetről; erre az esti imádság után kerítettem sort, a „jóéjszakánál”. Komoly arccal kezdtem fejtegetni, hogy milyen a mi nevelési módszerünk, hangot adtam csalódottságomnak amiatt, hogy egyikükkel durván bántak és amiatt, hogy ő tiszteletlen és engedetlen magatartást tanúsított olyasvalakivel szemben, akinek feladata a fegyelem fenntartása volt. Hogy teljesen világos legyen a dolog, így fejeztem be: “Az

egyik részről ne legyen több pimaszság, a másik részről ne legyen több pofon!” Igazságosan mindkettőt helyre tettem; ahogy mifelénk mondják: egyet adtam a hordónak, egyet az abroncsnak. Majd szünetet tartottam beszédemben, elmosolyodtam és így folytattam: „Mindnyájatokat szeretlek és a lehetetlent is elkövetném értetek... Sajnálom a pofonokat, de ezeket már nem tudom leszedni rólatok.” Sikerült megtörni a jeget; mind nevettek. Megvártam, míg újra elcsendesednek, majd jóéjszakát kívántam nekik.

A tapasztalatból azt szűrtem le, hogy sokkal könnyebb méregbe gurulni, fenyegetőzni, mint megpróbálni szép szóval meggyőzni. A felhúzott rugó olykor elpattan, de tudtam, hogy bizonyos nehéz, lázadó és veszekedős temperamentumokat csak szeretettel, türelemmel és szelídséggel tudok legyőzni. Gyakorlatilag csak akkor hagyták hajlítani magukat, ha jósággal és olyan szívvel találkoztak, amely párbeszédbe elegyedett velük, szeretettel és gyengédséggel bátorította őket. A gyerekek általában inkább könnyelműségből hibáznak, mintsem gonoszúságból. És némely nevelők kapkodásból vagy türelmetlenségből súlyosabb hibákat követnek el, amelyek nem a gyerekek bűnei. Nem ritkán észrevettem azt, hogy néhányan, akik semmit sem bocsátottak meg másoknak, nagyon érzékenyek bizonyultak és azonnal készségesek voltak, ha arról volt szó, hogy magukat kell felmenteni. És amikor a nevelők kétféle mérleget és mértéket használtak ítélezésükben, az eredmény jókora szarvashiba és tévedés lett. Gyakran mondogatom az én szalézijaimnak, hogy a gyerekek „kis pszichológusok”, amikor megalkotják ítéletüket nevelőikről, tanítóikról és az asszisztensekről, valamint arról, hogy a felnőttek milyen formában, milyen hangnemben, milyen helyzetekben használják fel a tekintélyüket. Mindig azt szerettem volna, hogy kedves szalézijaim

képesek legyenek kivárni a megfelelő pillanatot a szükséges figyelmeztetéshez; de ezt soha ne a haragtól vagy a bosszúvágytól fűtve tegyék. És soha ne feledjék, hogy a gyerekeket, a fiatalokat egyesével kell meghódítani, napról napra, hogy elvezessék őket az Úrhoz, mert csak Ő tudja beléjük rajzolni isteni arcát. És az én kedves szalézi fiaim mindig hordjanak maguknál egy nélkülözhetetlen és biztos orvosságot (habár egyik patikában sem kapható): mielőtt igent mondanának az Úrnak, a fiatalok azt akarják és azt követelik, hogy mások mondjanak igent a játékaikra és az álmaikra. Régoóta alkalmazok egy csálhatatlan módszert a jóságra való nevelésben: mindig a gyerekek között lenni. Azt akarom, hogy szalézijaim az „udvar nevelői” legyenek. Nyitottak a párbeszédre, kreatívak, éberek, de nem gyanakvók, jelen vannak, de jelenlétük nem nyomasztó, befogadó és vidámak, egyszóval igazi barátok.

Ez az, amiben én az asszisztencia lényegét meghatározom: minőségi jelenlét, amely sosem közönyös, hanem mindig javaslattevő. Egy módja ez annak, hogy együtt legyünk a fiatalokkal, az ő oldalukon álljunk. „Az udvaron lenni”, hogy megosszuk a gyerekekkel álmaikat és reményeiket, együtt építsünk velük egy szebb és emberhez méltóbb jövőt a bizalmatlanság barikádjai nélkül. Az udvar a barátság és a találkozás „szent” helye, ahol a nyájas bizalom születik, ahol a nevelő leszáll a katedráról, nincs többé kezében az osztálynapló, ahol az elért tudományos fokozatok közel sem érnek annyit, mint az, ami ő maga, az általa kifejezésre juttatott értékek és az őt lelkesítő eszmények.

Még a leglázadóbb fiatal is hagyja, hogy hasson rá a jóság és a türelem. Ezért mondom újra és újra kedves szalézijaimnak: „Inkább legyen atyai szívetek, mint előljárai fejetek.”

VELEM TARTASZ?

„1854 szeptemberében ismertem meg Don Boscót a dominikánusok rendházában, ahová összegyűjtötték a pusztító kolera miatt árván maradt gyerekeket – írja Enria Péter. Egy nap eljött Don Bosco az árvaház igazgatójával, hogy meglátogasson minket (úgy százan lehettünk). Én még sosem láttam azelőtt, vidámnak és jóságosnak tűnt, az ember megszerette még mielőtt hozzá szólt volna. Mindenre rámosolygott, aztán megkérdezte a keresztnévét és vezetéknevét és azt, hogy ismeri-e a katekizmust, járult-e már szentáldozáshoz és gyónt-e már... Végül odalépett hozzám, és én éreztem, hogy erősen ver a szívem, de nem a félelemtől, hanem az érzés miatt, amit iránta éreztem... Megkérdezte a keresztnévemet és a vezetéknevemet... majd így szólt:

– Velem tartasz? Örökké jó barátok leszünk, amíg csak el nem jutunk a Paradicsomba. Örölnél?

Én azt válaszoltam:

– Ó, igen, uram.

Aztán ő hozzátette:

– És ez, aki itt van veled, a testvéred?

– Igen, uram – válaszoltam.

– Hát akkor ő is velünk jön?”

Néhány nappal később (az első találkozás után) mindkettőnket elvezetett az oratóriumba – folytatja az elbeszélést Enria Péter.

– Én tizenhárom éves voltam, az öcsém tizenegy. Édesanyám kolerában halt meg, édesapám pedig még akkor is szenvedett a betegségben. Ez alkalommal Don Bosco körülbelül ötven szegény árvát vitt magával oratóriumába. Attól a naptól fogva ott maradtam Don Bosco Oratóriumában, ahol ő és édesanyja szeretettel fogadtak bennünket.”

(Claudio Russo: *Don Bosco találkozása a fiúkkal*, 8–9. oldal, Don Bosco Kiadó, Budapest 2006.)

Egy másik számára apró és jelentéktelen találkozás, mely megváltoztatta Enria Péter egész életét. Meglátott és megérezett valamit Don Bosco lelkületéből: vidámságot, örömet, figyelmet a másik iránt és legfőképp azt a szeretetet, melyet Isten ültetett Don Bosco szívébe a fiatalok iránt.

Talán egy egyszerű és másik számára jelentéktelen találkozásnak tűnik, amikor Don Bosco előtt térdelsz. Mások valószínűleg észre sem veszik, hogy olyan akarsz lenni, mint ő, és hogy ő megszólított téged: „Velem tartasz? Akarsz a gondok között is mindig vidám, optimista, a fiatalokért dolgozó szalézi lenni?” Don Bosco ma sem ígér pénzt, sikert és hírnevet, de Isten és a saját barátságáról és a lélek üdvösségéről biztosít.

Ha vele akarsz tartani és szalézi szeretnél lenni, keresd meg Vitális Gábor atyát, vagy bármelyik szalézit, és beszéljess velük.

Vitális Gábor atyát keresheted

telefonon: +36-20-434-8579 vagy

e-mailben vitalis.gabor@szaleziak.hu

de személyesen is meglátogathatod

a Római Katolikus Plébánián Kazincbarcikán.

Cím: 3700 Kazincbarcika, Dózsa Gy. u. 35.

Ahol többet megtudhatsz a szaléziakról: www.szaleziak.hu

Sándor István az első magyar szalézi vértanú

A Szentatya március 27-én, szerdán fogadta Angelo Amato szalézi érseket, a Szenttéavatási Ügyek Kongregációjának prefektusát, és engedélyezte 63 új boldog dekrétumának kihirdetését. Közöttük van az is, amely elismeri Sándor István szalézi testvér vértanúságát, akit 1953. június 8-án végeztek ki.

Don Pierluigi Cameronit, a Szalézi Család egyetemes posztulátorát Lengyel Ákos kérdezte Sándor Istvánról és boldoggáavatási ügyéről.

Hol tart most Sándor István boldoggáavatási eljárása?

Miután a pápa aláírta a határozatot, amivel elismerte Sándor István vértanúságát, már csak az marad, hogy a boldoggáavatás dátumát kitűzze, majd magának a boldoggáavatásnak a szertartása következik.

Milyen feladatokat ró a magyar tartományra a boldoggáavatás?

Mindenképpen kiemelt feladatot jelent számukra mindannak az előkészítése, amit ez a nagy ünnep megkövetel. Ez azonban nem csupán egy liturgikus ünnep, hanem egyúttal az egész Egyházat és a társadalmat érintő, szociális és nevelő hatású esemény is. Ezért alkalmas arra, hogy kinyilvánítsuk minden olyan értékünk gazdagságát, amelyek ilyenkor elkísérnek bennünket az Egyház és a társadalom életében.

Hogyan tekintenek Sándor István ügyére Rómából? Sok boldoggá- és szenttéavatás folyik szalézi berkeken belül?

A Szalézi Családban ennek a boldoggáavatási ügynek két nagy jelentős mozzanata van:

– az első, hogy éppen a „Hit évében” történik, tehát a keresztény igazságnak és hitnek egy ékesszóló tanúságtétele. A vértanú hitünk eme igazságának a legkiválóbb kifejezői;

– a második az, hogy ez a boldoggáavatás éppen Don Bosco születése kétszázadik évfordulójának előkészületi időszakra esik, Sándor István szalézi nevelőként pedig megvalósította a szalézi karizmát különösen a munkás ifjúság körében.

A Terror Házában konferenciát tartottak Sándor Istvánról és bemutatták Dér András róla szóló filmjét.

Miért van erre szükség?

A tény, hogy éppen ezen a helyen ünnepelünk, mindnyájunk számára világossá teszi, hogy létezik egy olyan történelmi emlékezet, amelynek nem szabad elvesznie. Ma a jelent túlhangsúlyozó kultúrában élünk, ezért szem elől téveszthetjük a múltat, ami azonban megkerülhetetlen egy helyes jövőkép kialakításához. Emlékezni a magyar nép megpróbáltatásaira, különösen a kommunista időszakban átélt szenvedésére, aminek Sándor István is egyik kifejezője, számunkra megújult ösztönzéssé válik egyrészt egy, az emberi méltóság tiszteletén alapuló társadalom építésére, másrészt az evangélium hirdetésére, különösen a neveléssel kapcsolatos művekben.

Fontosnak tartja-e, hogy akár a róla készült filmen keresztül más országok, az egész szalézi világ megismerje Sándor István történetét?

Minden bizonnyal, mivel egy jó filmről van szó, nagyon tetszett nekem a dokumentumfilm, fényképi megjelenítés, érdemes rá, hogy Magyarország határain túl is eljuttassuk a szélesebb közönséghez, és így megismertessük a történelmi valóságot, és a hitnek ezt a tanúságtévőjét.

Példakép

A jó emberek azok, akik tudják, mikor mit kell tenni, mi a helyes döntés. És akkor is úgy döntenek, ha tudják, milyen következményei lesznek. Szentek, boldogok, vértanúk... Részt vállalni Krisztus keresztáldozatában, hogy részünk legyen a feltámadásban is. Elnyerni a vértanúság koszorúját...

A filmben Orth Péter fiatal színművész alakítja Sándor Istvánt.

„Számomra a vértanú szalézi szerzetes testvér élettörténete akkor is szép lenne, ha kitalált volna, de így, hogy igaz, még inkább elgondolkodtató. Mint színész, el kellett hogy gondolkodjak rajta, mi a közös bennem és abban az emberben, akit alakítok, hogy én mindezt megtettem volna-e, és végső soron érdemes vagyok-e rá, hogy Sándor Istvánt megformáljam...”

Magyar film készült egy magyar vértanúról, akit azért végeztek ki, mert a fiataloknak példát mutatott: saját életével. Sándor István szalézi szerzetes testvér hatvan éve végezték ki. A róla készült *Isten szolgája Sándor István* című kisjátékfilmet több fórumon és legutóbb a televízióban is bemutatták már – nagypénteken este.

A film producere Ábrahám Béla, a szaléziak magyar tartományfőnöke. Béla atya nagyon örült, hogy a Sándor Istvánról szóló filmet nagypénteken este tűzte műsorára a Magyar Televízió, mert fontosnak tartja, hogy egy ilyen film körül legyen bizonyos atmoszféra, hiszen nehéz egy vallásos filmet jó közönségben, nagyban kivetítve nézni. Az esti időpontban valóban az nézte meg ezt a filmet, aki meg akarta nézni, aki kereste, aki hallott róla. Nagypéntek Jézus szenvedésének és halálának az emlékezete és egy vértanú ebbe a jézusi szenvedésbe és halálba helyezkedik bele, hogy aztán az ő megdicsőülésének is részese legyen. Ez egy nagyon kegyelmi időpont.

Olyan szemmel nézzük ezt a filmet, hogy hogyan is kell nekünk ma tovább vinni a krisztusi önátadást, áldozatvállalást, szenvedést, aminek értelme van, ami másokért és a saját üdvösségünkért van.

A turai fiatalok énekeket írtak a magyar egyház vértanúiról – Sándor Istvánról is, és ennek a refrénje: „*Don Bosco lelkét kérted, Don Bosco lelkét kaptad*”. Ahogy mi Krisztusra tekintünk, ahogy Krisztus követői, utánpótlói akarunk lenni, ebben segít nekünk Don Bosco és Sándor István is: az, ahogy ő Krisztust és Don Boscót követi.

Nem kis áldozat a legkisebb szalézi tartománytól, hogy megfinanszírozz és elkészíttet egy filmet; a tartományfőnök sem gondolta, hogy egyszer filmproducer lesz, de most ez megtörtént, mert a szaléziak szeretnék megismertetni Sándor István életútját, példáját. Mert hiszik, hogy mondanivalója van a ma emberre, a ma fiatalsága számára.

Ifjúsági regényben is gondolkodtak, de nem akadt szerző. Megjelentettek egy ismertető füzetet Sándor Istvánról, ezt hamarosan újra kiadják, mert elfogyott, de kerestek valami népszerűbb formát is, amin keresztül könnyebben meg tudják szólítani a mai embert, aki kevesebbet olvas, kevesebb időt szán egy-egy dolog megismerésére, kevésbé mélyül el benne, és talán éppen ezért az első megszólításhoz egy huszonöt perces dokumentumfilmben gondolkodtak, néhány játékfilm-elemmel. Ebből lett egy negyven perces kisjátékfilm Dér András rendezésében.

Ahhoz képest, hogy 1953-ban végezték ki Sándor Istvánt, nagyon keveset tudunk róla. A film kulcsjelenetei hitelesek, részben a nemrég előkerült kihallgatási jegyzőkönyveknek, részben a régiektől fennmaradt visszaemlékezéseknek köszönhetően. Az ötvenes években ezt senki nem írta le, de sok minden fennmaradt szájhagyomány útján, emlékezetben. Nagyon fontos dokumentumok Ádám László akkori tartományfőnök írásai, aki személyesen ismerte Sándor Istvánt és maga is megjárta a börtönt.

Halász István atyával Sándor Istvánról Lengyel Ákos beszélgetett

Nem a félelem vezette

A Szentatya március 27-én elismerte Sándor István szalézi testvér vértanúságát, akit 1953. június 8-án végeztek ki. A szentek és boldogok történetét a legtöbb ember a polcon álló könyvekből ismeri. Halász István atya személyesen ismerte Sándor Istvánt.

Akkoriban két ház is volt Újpesten, sok szalézival. Sándor István kitűnt valamivel, vagy csak egy volt a sok közül?

Én gimnazista koromban kezdtem átjárni a Clarisseumba, mert Újpesten az igazgató volt a lelkivezetőm, Balázskövi atya, és amikor ő a nuncius titkára lett és áthelyezték a Clarisseumba, akkor kezdtem én is oda járni. A Clarisseum egy nagy rendház volt. Maga az épület is tágas és a rendtársak is sokan voltak, és volt egy nagy kollégium középiskolások részére. Én is voltam ott egy fél évig, amikor a lelkiatyámnak el kellett menni a nunciussal, azt tanácsolta, hogy mielőtt elmenék Gyulára az aspiráns házba, egy fél évig mint félig-bentlakó maradjak a Clarisseumban. Így oda mentem iskola után és onnan mentem haza.

Akkor volt ott Sándor István is?

Igen, ott találkoztam néha vele, általában a sekrestyében, vagy a kápolnában. Az tűnt föl nekem, hogy olyan mosolygós, vidám természetű volt és nyitott. Bár gyerek voltam, ő pedig felnőtt, mégis ő jött engem megkeresni, vagy ment értesíteni az atyát, hogy keresem. Haragosnak soha nem láttam. Egyszer érdeklődtem tőle, mégis mi mindent csinál? A sekrestye volt rábizva, a misék előkészítése, hogy legyenek ministránsok, és így tovább, és a nyomda. — A nyomdában van elfoglaltságom — mondta —, gyere velem. Megmutatta, hogy a fiatalok ott a gépeknél meg a betűszedőknél folyamatosan dolgoztak, ő pedig irányította őket. De nem parancsszóra, hanem „Légy szíves, ezt...”, „Légy szíves, azt...” — nem úgy beszélt, mint egy főnök, hanem mint egy idősebb társ, úgy irányította őket. Nagyon bennfentes volt, tudta, hogy mit kell csinálni, tudta irányítani a dolgokat. A gépek kezelését meg a nyomdai technikát tanította. Tanfolyam volt, a szakiskola gyakorlati részeként dolgoztak ott a fiatalok és ő irányította őket, hogy mit csináljanak. Felelős volt értük, de egyben nevelte is őket. Egyáltalán nem engedett meg ott például csúnya beszédet. Nagyon

tetszett nekem a modora, kedves, mosolygós, nyitott, segítőkész volt.

Mi volt, amikor megjött a rendelet, hogy a szaléziaknak is menni kell?

A nyomdát már előbb elvették, hogy megakadályozzák, hogy valami titkos dolgot csináljanak, bár állítólag Sándor Istvánra rábizonyították, de nem hiszem, hogy a szalézia a nyomdát politikai tartalmú röpcédulák készítésére használták volna. Ráfogták. Nem csak őt fogták el, hanem a tartományfőnököt, Ádám Lászlót, a nyomda vezetőjét, Szitkey atyát és másokat is. Sándor Istvánról tudták, hogy a nyomdában dolgozott, de főleg azért volt nekik útban, mert folytatta tovább a hitoktatást a fiataloknak, és akik már kikerültek az iskolából, azokat is segítette. Voltak, akiket behívtak az ÁVO-hoz az ő csoportjából is, de jártak továbbra is hittanra, a barátság továbbra is tartott — ez nem tetszett az ÁVH-nak, hiszen hűségeseznek kellett lenni a kommunista ideálhoz, ezek meg vitték be a más szellemet. Az ÁVH-nál ezt nem tudták megemészteni.

Őn Olaszországban értesült róla, hogy Sándor Istvánt kivégezték? Hogyan fogadták halálhírét?

Én csak akkor hallottam róla, amikor

megadták az olasz állampolgárságot és tíz év után először hazajöhöttem. Addig nem mertem jönni, mert a szüleim értesítettek más címeken keresztül, hogy katonai behívót is kaptam. Ha magyar állampolgárként mentem volna haza, biztos lefogtak volna, mert megtagadtam a katonai szolgálatot. Csak azt hallottam Sándor Istvánról, hogy halálra ítélték, többet nem tudtam, mert ilyen híreket nemigen terjesztettek. Tilos is volt, meg mintha összeesküvés is lett volna. Sajnáltam.

Mit szolt, amikor meghallotta, hogy kezdeményezték Sándor István boldoggá avatását?

Őszintén örültem neki! Valóban nagy bátorság kellett ahhoz, amit tett. Hallottam Ádám atyától, amikor kiengedték, hogy bizony nagyon sok pap csüggedten, fájdalmasan vette a dolgot, ő pedig nyugodtan. Még bátorította is a többieket. Kedves, jóságos volt egész életében. Az a nyitottság!... Őt nem a félelem vezette! Biztos, hogy az utolsó pillanatban neki sem volt könnyű, elég sok szenvedésben volt része, de bátorította azokat, akikről látta, hogy csüggednek. A szenvedés idején sem vesztette el a bizalmát a Jóistenben. Elgondolkodtam rajta, hogy ha én ott lettem volna, nekem sem lett volna könnyű vállalni a szenvedést, hiszen nem voltam ilyenre fölkészülve. Ő, aki halálra volt ítéelve, bátorította azokat, akik csak börtönbüntetést kaptak! Mit lehet erre mondani?... Valóban vértanú lelkilete volt, mint az első keresztényeknek. Úgy élt, hogy megkapta ezt a lelkiert, hogy igenis tegye továbbra is azt, ami a kötelessége: a kommunista időkben tiltott hitoktatást tartott, ahelyett, hogy azt tanácsolta volna a fiataloknak, hogy ne jöjjenek többet, mert bajt hoznak a fejére. De ő folytatta a hitoktatást. Ez a két pont, ami engem megragadott: hogyan viselkedett az életében, és hogyan a halál árnyékában.

Nem furcsa, hogy egy olyan emberről beszélgetünk, akit ismert, a rendtársa volt, és akit hamarosan boldoggá avatnak?

Engem nem lep meg. Ha egy egyszerű ember lett volna, ha láttam volna őt haragudni vagy mérgeledni, akkor elcsodálkoztam volna. De mivel ismertem életében, milyen mosolygós, vidám természetű volt, de közben komoly lelki életet élt, különben nem tudta volna megőrizni a nyugalmát. A nyomdában foglalkozott a fiatalokkal, akik bizonyára sokat hibáztak, de ő nem szidta le őket, hanem korrigálta. Nagy lelki érettség, határozottság és erő kellett ehhez, nem csak egyszerű, közönséges képességek. Hiszen miért halt meg? Mert hittant tanított. Ez volt a

„Amikor játszottok, társalogtok, emeljétek föl néha lelketeket az Úrhoz és ajánljátok fel azokat a szórakozásokat Istennek.” Don Bosco

Kevesebb, mint 100 nap múlva fergeteges keresztény fesztiválra hívja meg a Szalézi Ifjúsági Mozgalom szervezőcsoportja az ünnepelni, bulizni és pihenni vágyókat. A szalézi rend magyarországi letelepedésének századik évfordulója alkalmából ünnepelünk a Balaton partján, a Part Üdülő több mint 600 férőhelyes területén, Balatonkenesén. Vízbe ugrani vagy csak egyszerűen a vidám, szalézi légkörben lubickolni az öt nap bármely percében lehet augusztus 14-18 között a Szalézi Part Fesztiválon. A jelentkezési és információs oldalak már megnyitották felületeiket. Elsősorban olyan 18 és 30 év közötti fiatalokat várunk, akik jó hangulatú, színvonalas, bulizós, értékeket is közvetítő – és azokat a fesztivál egész ideje alatt megtartó – nyári élményekre vágynak. Várjuk azokat is, akik elmúltak már 30 évesek, és/vagy családjukkal szeretnének részt venni a Szalézi Család nyári ötnapos ünnepén. A nagy találkozási alkalom a 16-18 év közöttieket sem zárja ki, oratóriumvezetőink meghívása alapján 100 fiatal animátorunk is velünk tart majd. Nyitva áll tehát a kapu a Szalézi Család tagjai, Don Bosco tisztelői vagy az egyszerűen igényes, vidám, keresztény programra vágyó fiatalok előtt. Az öt nap izgalmas programkínálata tartalmaz például sport- és láblógatási lehetőségeket, a játékkínálat széles tárházát, elmélkedéseket, előadásokat, vízparti szentmisét... Sőt meglepetésként neves magyar előadók fellépését is, mint pl. a Kaláka, a Kowalsky meg a Vega. És hogy mi fog történni a katicával? A fesztiválon mindenképp kiderül! A visszaszámlálás már elindult!

Találkoz(z)unk nyáron a Szalézi Part Fesztiválon!

Salamon Kati és Pálfalvi Ivett

PROGRAMPÁLYÁZAT!

A közösség akkor igazi, ha mindenki ad bele valamit! Most itt a lehetőség mindenki előtt, hogy egy-egy programmal gazdagítsa fesztiválunk kínálatát! Ha úgy érzed, szívesen megszerveznél valamit a többiek javára, ne habozz, jelentkezz a fesztivál honlapján programszervezőnek!

Szalézi 2013
Part Fesztivál
Balatonkenese Augusztus 14-18.

KALÁKA
KOWALSKY
MEG A VEGA
DON BOSCO
gálaest és tűzijáték

szalim.hu/fesztival

...mert van, akit érdekel, ami benned rejlik!

A Don Boscó-i életpályamodell

Don Boscónak mint nevelőnek a pedagógiai munkássága – és annak jelentősége, a gyakorlati útmutatást sem nélkülöző példaadása, a szalézi lelkiség – sokunk számára modell értékű, irányt mutató. Azt gondolom, hogy Don Bosco megelőző módszerének természetéről és 21. századi aktualitásáról nem kell meggyőzni a mai kor „nevelőjét”, legyen ő akár a pedagógiát hivatásként gyakorló, akár a családi vagy közösségi életben életutakat formáló egyén.

Don Bosco egy olyan történelmi korban kezdte meg lelkiségi munkáját és pedagógiai tevékenységét, mely az „újítás” tekintetében semmilyen szempontból nem volt ideális. A rendalapító atya egyáltalán nem volt tehetős, gazdag; nem volt befolyásos, politikai hatalommal felruházott; de nem volt korának elismert gyakorlati avagy elméleti szakembere sem. Viszont kétségek nélkül hitt abban, hogy amit vállal, az egy felsőbb hatalom „parancsa”. A Don Boscó-i életút alapja a megélt vallásosság, mindenben teljes ráhagyatkozás Istenre.

Milyen az az emberi életút, mely képes tükrözni Don Bosco példaadó modelljét? A rendalapító több gondolatában is találhatunk ehhez „útmutatásokat”, ilyen például az alábbi: „*Viselkedjünk úgy, hogy valóra váljon az Üdvözítő szava: az emberek lássák jótetteinket és dicsőítsék a mennyei Atyát.*” vagy a következő: „*Számomra sokkal értékesebb egy kitartó erény, mint egy rendkívüli kegyelem.*”

De hogyan lehet „felépíteni” egy erényes viselkedés példaadó modelljét? Kétségtelen, hogy értékek mentén. Az értékek hozzájárulnak ahhoz, hogy megteremtjük és fenntartsuk a számunkra kívánatos keresztényi életet. Értékválasztásunk megjelenik cselekedeteink megválasztásában, embertársainak és az egyes események értékelésében, mi több, az értékek szabályozzák, orientálják gondolkodásunkat és meggyőződéseinket. Az értékek rendszerszerűen és hierarchikusan szerveződnek, ami azt is jelenti, hogy az egyik érték igénylése egy másik érték kevesebbe értékelésével vagy éppen elutasításával jár. Az értékek körül-

bástyázzák az élet értelmét.

Don Boscó-i meggyőződésünket és az ezzel szorosan összefüggő értékválasztásunkat cselekvő példaadással tehetjük vonzóvá korunk embere számára. Mindinkább igaz ez, ha azt vesszük figyelembe, hogy ha napjainkban az értékek, az értékválasztás szóba kerül, sokan értékválságról vagy az értékrendszer átalakulásáról kezdenek el beszélni, és kiemelik: ami „régén” értékes volt, az ma már kevésbé vagy egyáltalán nem az. Valóban az értékkel van baj, valóban válságban van az értékrendszer, „megsérültek” az értékválasztások? Vagy éppen megváltozott, esetleg megromlott az emberek viszonya egyes értékekhez? **Lehet, hogy nem az értékek, hanem az értékelő ember van válságban?**

Úgy vélem, hogy az egyéni értékválasztást segíteni, támogatni kell, határozottan és hitelesen irányt kell mutatni. Jézus alapvetően három téren kívánt a szokástól eltérő magatartást tanítványaitól: az ellenség *szeretete*, a hatalmaskodásról

való *lemondás* és a belső *szabadság* az anyagiakkal kapcsolatban. Don Bosco számára kiemelt jelentőségű a feltétel nélküli *bizalom* – a Gondviselésben és az emberekben egyaránt, a büntől való tartózkodás (szavakkal és tettekben egyaránt) és a *bűnbánat*; sok helyen pedig az *Eucharisztia* szentségére hívja fel a figyelmet.

Melyek azok a cselekedetek, amik mentén haladva törekedhetünk a példaadó életre? A keresztényi értékválasztás többete abban lehet, hogy elsősorban nem az ember saját értékei alapján határozza meg a másikkal szembeni cselekedetet, nem az ok és a miért kérdése keresi a választ, hanem az egyház életében valósággá vált Isten-elfogadást követve cselekszik. Don Bosco számára nagyon fontos volt „...*az iskolai és vallási köteleességek teljesítése*”¹, nevelői és lelkipásztori modelljének egyik alap gondolata is sugallja az erényes viselkedés iránti vágyát: „...*szeretni a fiatalokat, szeretetteljesen és szelíden bánni velük, közeledni hozzájuk, segíteni nekik a bűn megelőzésében, vagy bátorítani, támogatni őket, hogy kitartsanak a helyes úton...*”² Cselekedni szavak nélkül is lehet.

Jegyzetek

¹ *Bosco János (2012): Oratóriumi emlékiratok. Don Bosco Kiadó, Budapest, 85.*

² *Aldo Giraudó (2012): Az Oratóriumi emlékiratok történelmi, valamint pedagógiai és lelkiségi jelentősége. In: i. m. 15.*

Szeretettel várjuk a varázslatos PÉLIFÖLDSZENTKERESZTEN

a pihenni, töltekezni vágyó családokat, egyházi és egyéb csoportokat, iskolákat egész évben szállással és teljes ellátással, csodálatos természeti környezetben, sportolási, kirándulási lehetőségekkel. Családi események megünneplésére, ünnepi ebédek, találkozók, konferenciák helyszínéül is kiválóan alkalmas.

Címünk: 2533 Bajót-Péliföldszentkereszt, Pf. 3.

Telefon: 33/506-340, fax: 33/506-341

E-mail: szentkereszt@szaleziak.hu

Honlap: www.szentkereszt.szaleziak.hu

Vietnam – a szalézi utánpótlás forrása

Régi hagyomány Don Bosco Szalézi Társaságában, hogy minden évben ősszel indulnak a misszionáriusok újabb csoportjai, hogy hazájuktól távol teljesítenek szolgálatot. Ez a szokás még a rend alapítójától, Bosco Szent Jánostól ered, aki 1875. november 11-én indította útjukat a szalézi misszionáriusok első csoportját.

A Dél-Ázsia, Kelet-Ázsia és Óceánia, valamint Afrika-Madagaszkár régiókban a szalézi szerzetesek száma évről-évre növekszik, míg a világ többi területein csökken vagy stagnál.

Vietnam a szalézi világban az utóbbi években az elsők között van az örökfogadalmat tevők és a novíciusok számának tekintetében is. Tavaly 13 novícius tette le az első szerzetesi fogadalmát, 17-en örökfogadalmukat és 17 papot szenteltek a szaléziak.

Vietnamban főleg azokban a rendházakban virágznak a misszionárius hivatások, ahol a fiatal szerzetesnövendékek képzése folyik. Ez nagy részben a misszionáriusi hivatást elősegítő, 2004 óta évente szervezett és nagyon közkedvelt Misszionárius Napoknak köszönhető, ahol széles körben, esetenként mintegy 150-300 ifjú résztvevőnek mutatják be a misszionáriusi hivatás mibenlétét, szépségét és a kihívásokat, amelyekkel a missziókban „ad gentes” szolgáló szerzetesek találkozhatnak. Vietnamban 7 jelöltház működik, ahol mintegy 450 fiatal készül a szalézi hivatásra. A legjelentősebb misszionárius képzés a dalati posztnoviciátusban folyik.

Vajon mi az oka, hogy ilyen sok fiatal szalézi lesz misszionárius Vietnamban? Azt mondják: Isten meghívása... a misszionáriusi hivatás egy külön ajándék. Talán az is szerepet játszik, hogy ilyen sokan vállalkoznak rá, hogy többen térnek vissza Vietnamba és beszélnek azokról a helyekről, ahol szolgálatot teljesítenek, és az ott megélt élményeikről fiatal rendtársaiknak. Nagy példaképek Versiglia Szent Alajos és Caravario Szent Kallixtus szalézi protomártírok, akiknek a példája és tisztelete nagyon erős a vietnami szaléziak körében (ők misszionáriusként Kínában áldozták életüket hitükért).

Az első vietnami misszionáriusok 1999-ben hagyták el az országot és napjainkban már minden kontinensen megtalálhatjuk őket. Az utóbbi években itt található a

A rendfőnök útnak indítja a misszionáriusok csoportját - Colle don Bosco 2005-ben.

Vietnam szalézi története

A szalézi karizma magját a szlovén Andrej Majcen atya ültette el Vietnamban 1952-ben, az ország északi részén. A kirobbanó kommunista forradalom arra kényszerítette a szaléziakat, hogy délre költözzenek, ahol egy iskolát nyitottak meg.

Az oktatás és a munka mellett növekedésnek indult a szalézi hivatások száma is, az 1955-ben megnyílt Thu-Duc-i és az 1962-ben megnyílt Tram-Hanh-i noviciátusnak köszönhetően.

Az Észak és Dél között dúló hosszú háború után a hetvenes évek második felétől ismét virágzásnak indult a szalézi munka és növekedni kezdett a szalézi hivatások száma.

Napjainkban az országban több mint 30 szalézi ház működik, és a vietnami szaléziaknak köszönhetően 1998-ban már Mongóliában is megindult a szalézi munka. A Bosco Szent János Vietnami Szalézi Tartományban nagyon sok a fiatal szerzetes és folyamatosnak tűnik az utánpótlás. Vietnam és Mongólia területén a 2012. évi nyilvántartás szerint összesen 268 szalézi dolgozik (ebből 80 örökfogadalmas szerzetes, 188 pedig ideiglenes fogadalmas szerzetes); emellett van 19 novícius (újonc) és két szalézi püspök. A tartomány központja Ho Chi Minh-városban van.

<http://www.donboscoasia.info>

szalézi rend misszionárius-utánpótlásának megalágyója: az utóbbi öt évben Vietnam mintegy 90 szalézi misszionáriust adott a szalézi rendnek, akik közül többen a régi kontinens elöregedő, létszámban csökkenő tartományaiban dolgoznak. Így 2005-ben négyen érkeztek Magyarországra: egy szerzetes pap, aki ma az óbudai szalézi

rendház igazgatója, és három szerzetesnövendék, akik közül kettőt – Tran Dinh Biet Pált és Nguyen Hai Ly Jakabot – szenteltek április 1-jén Szombathelyen.

(Képek a Szalézi Értesítő hátsó borítóján.)

Utolsókból lesznek az első

A döntős csapatok tagjai a segítőkkel és a szervezőkkel, közepén Ábrahám Béla tartományfőnök és a zsűri.

Az Albertfalvi Don Bosco Katolikus Általános Iskola Farkasok csapata.

Az első

Az óbudai tartományfőnökségen zajlott április 20-án a szalézi centenárium jegyében még 2012-ben meghirdetett nagyszabású ifjúsági vetélkedő, az "Utolsókból lesznek az első" döntője, ahol a három fordulóban legtöbb pontot összegyűjtött tizenkét csapat mérkőzhetett meg a legjobbnak kijáró torinói utazásért. Az országos vetélkedő mintegy

négyszáz fiatal, több mint száz csapatot megmozgatott. A nagyszabású, szoros verseny végül az Albertfalvi Don Bosco Katolikus Általános Iskola Farkasok csapatának győzelmével zárult.

A döntő feladatainak összeállításánál a szalézi történelem ismerete mellett a kreativitás és a szellemesség volt az elsődleges szempont. Az Ábrahám Béla tarto-

mányfőnökből, Vitális Gábor vikáriusból, Gamon Ewa Don Bosco nővérből és Lengyel Erzsébet szalézi munkatársból álló zsűrinek is elsősorban ezt kell értékelnie a három, 24-24 pontot érő megmérettetés során. A csapatok menet közben nem tudhatták a pontjaikat, csak a zsűri szöveges értékelése nyújtott némi támpontot. Ahogy a vetélkedő korábbi fordulóiban, így a végső játék során is összesen száz pontot lehetett elérni.

A döntő egy kis közös énekléssel és "jégoldó" játékokkal kezdődött, majd a beugró totó következett. Az első feladat során minden csapat húzott egy tárgyat, amiről két percig kellett beszélni és összekötnie a szaléziakkal, Don Boscóval. A második feladat "szoborcsoport" volt: a száz év történetének tizenkét epizódjából egyet kihúzva be kellett állniuk a csapatoknak a témának megfelelő pózba úgy, hogy az felismerhető legyen.

A délelőtt folyamán a versenyzők felnőtt segítők külön program keretében Havasi József korábbi tartományfőnökkel és az óbudai rendház igazgatójával Tran Si Nghi Ferenc atyával beszélgettek.

A közös ebéd és egy kis kikapcsolódás után délután folytatódott a vetélkedés ismét egy totóval, majd az a feladat következett, amelyre előre felkészülhettek a csapatok. A felnőtt segítők a délutáni részt már végignézhették, szurkolhattak véenceiknek. Az utolsó feladat egy maximum öt perces némajáték volt, amely során egy tetszőleges jelenetet kellett eljátszani Don Bosco életéből, de beszéd és ének nem hangozhatott el.

Végül az eredményhirdetés feszült percei következtek. A döntősök között az első,

az albertfalvi Don Bosco Iskola Farkasok csapata nyerte a fődíjat, egy torinói utazást és az első pillanatban nem jutottak szóhoz a nagy örömtől. A csapat vezetője Bársony Lili Nóra, tagjai: Molnár Cecília, Váradi Júlia és Tarpataki Nóra. A felnőtt segítő Zsiga Zita volt. A második a keszthelyi Ranolder János Római Katolikus Általános Iskola Fiore csapata, nyere­ményük egy nyolcszemélyes csocsóasztal, a harmadik helyen pedig szintén egy albertfalvi csapat, a Szürkék végeztek, akik egy hatszemélyes csocsóasztal nyertek. A döntő minden részt­vevője és a felnőtt segítők ajándék könyvcsomagot kaptak a Don Bosco Kiadó jóvoltából.

A jó hangulatú együttlét a szalézi karizma jegyében zajlott, köszönhetően B. Varga Judit szervezőnek és a vetélkedő vezetőinek, Almási Annamáriának és Csány Mártonnak, valamint Nádudvari Géza és Kirner Gábor testvéreknek.

A tartományfőnök ismerkedik a Jászapátiból érkezett Szent Imre csapattal.

A második helyezett keszthelyi Ranolder János Római Katolikus Általános Iskola Fiore csapatának látványos némajátéka.

Feszülten figyel a harmadik helyezett Szürkék csapat Albertfalváról.

A negyedik tagjuk megsérült, de így is majdnem dobogósak lettek – a Feltörekvők csapat a kazincbarcikai Szalézi Szent Ferenc Gimnáziumból.

Komoly fejtörést okozó feladatok is voltak – a Don Odobá csapat a nyergesújfalvai Szalézi-Irinyi Középiskolából.

Lazításképpen egy kis bans Kirner Gábor és Nádudvari Géza testvérel.

P. Dr. Czuczor János SDB (1886 – 1948)

Mint ismeretes, tartományunk 2013-ban ünnepel, mivel száz évvel ez előtt telepedtek le a szaléziak Magyarországon. Visszatekintve a száz évre, tudomásul kell vennünk, hogy ma nem ünnepelhetnénk elődeink példás élete és tevékenysége nélkül. Ők építették áldozatos, verejtéke munkájukkal a kibontakozó magyar szalézi tartományt. Törekedtem megismertetni olvasóinkkal több kimagasló szalézi atyát és testvért. Most ismét egy oszlopos tagját szeretném bemutatni a szalézi közösségnek, mégpedig dr. Czuczor János szalézi atyát.

Udvardon (ma Szlovákia) született 1886-ban. Buzgó, példamutató keresztény szülőktől szívta magába a vallásos életet. Már egyik előde, Czuczor György bencés szerzetes kitűnt hazaszeretetével és munkásságával az 1848-49-es szabadságharcban.

János iskolai tanulmányait szülőfalujában, Udvardon kezdte, majd Érsekújvárom és Esztergomban végezte a gimnáziumot. Zafféry Károly atya útján megismerkedett Don Boscóval és a szaléziakkal, így a lelkes fiatal jelentkezett a szaléziakhoz és tanulmányait 1902-ben az olaszországi Cavagliában folytatta. Itt lehetősége volt jól megismerni az ifjúság nagy szentjét, Don Boscót és intézményeit. Ő is lelkesedett Don Boscóért és követni akarta, így 1095-ben jelentkezett szalézi novíciusnak. Don Ambrogio Brogkini, az intézet igazgatója így jellemzi Jánost: "Ő az egyik legjobb fiú az intézetünkben, nagyon jámbor, pontosan teljesíti kötelességeit, igen értelmes és mindig engedelmes." 1906-ban fogadalommal kötelezi el magát Don Boscóhoz. A noviciátus után hét esztendő telt el Ferrarában, ahol befejezi tanulmányait és elkezdheti a teológiai képzését, miközben felügyelt és tanított az intézetben. Nappal tanított, este pedig teológiát tanult.

1914. augusztus 25-én szentelték pappá. Újmiséjét nagy ünnepléssel falujában, Udvardon mutatta be. 1914-ben a háború kitörése miatt nem mehetett vissza Olaszországba, így Péliföldszentkereszten kezdi el pap munkáját. Az 1913-ban megnyílt intézetben oktatta a

fiatalokat, akiknek hittant és matematikát tanított. Később a Mogyorósbányára áthelyezett magyar szalézi kispapoknak filozófiát is tanított.

1919 őszén megnyílt Nyergesújfalun a szalézi intézet, így Czuczor atya áttette ide működését. A ház gazdasági vezetője, majd az iskola és a ház igazgatója lett,

Esztergom-Táborban a fiúk között.

közben tanította Péliföldszentkereszten a kispapokat.

1925-ben a szaléziak átvették Esztergom-Táborban egy javító intézetet, melynek vezetését Czuczot Jánosra bízta. Tanított az elemi és a polgári iskolában, a Péliföldszentkeresztről átköltözött teológusoknak dogmatikát oktatott és tábori lelkész volt a közeli kaszárnyában. 1926-1929-igaz új magyar szalézi vikáriátus ekonómusa, majd 1929-ben az újonnan megalakult Magyar Szalézi Tartomány tanácsosa volt 1939-ig. Tevékeny, nagy munkabírású ember volt, rendtársai csodálták tetterejét. Ezt a nagy munkát a két világháború törte össze. Egészsége a háború és a véres front alatt összeomlott, mert az intézet a frontvonal mozgása miatt négyszer is gazdát cserélt. Látnia kellett, miként omlik össze élete munkája. Czuczor atya szíve nem tudta feldolgozni, hogy a háború és a harcok következtében az intézet életképtelenné vált.

1947-ben hosszú évek után betegen visszakérült ismét Nyergesújfalura, és 1948. április 9-én megszűnt dobogni Czuczor János szíve. Tartományunk vele egyik kiemelkedő oszlopát veszítette el.

Sírja Nyergesújfalun, Zafféry Károly sírja mellett van, ott várja a boldog feltámadást.

A ma élő magyar szaléziaknak, akik visszatekintenek az elmúlt száz évre, kötelességük megemlékezni nagyjainkról. Tanulni kell tőlük és nekünk is az ő lelkesedésükkel kell építenünk kis magyar tartományunk életét. Ők a példaképek számunkra. Dr. Czuczor János atya munkájának nyomán kell nekünk is a szalézi jövőt építeni hazánkban.

Ferenc pápa stílusa

HÍREK A SZALÉZI VILÁGBÓL

Március 13-án a koratavas esti sötétjében jelent meg először a Szent Péter-bazilika központi loggiáján az új pápa: a történelem első latin-amerikai, első jezsuita pápája, és az első, aki a Ferenc nevet vette fel. A pápa az egybegyűlt hatalmas hívősereget abban az ünnepi, történelmi pillanatban egyszerűen a „Jó estét” köszöntéssel szólította meg. Egyszerűsége egy pillanatnyi csendet váltott ki, melyet óriási taps követett. Ferenc pápa stílusa, szerénysége, közvetlensége, alázata, azaz evangéliumi magatartása, amelyet oly jól ismertek hívei Buenos Aires-ben, rövid idő alatt meghódított hívőt és nem hívőt egyaránt.

A megválasztását követő napon, reggel a világ első Mária-bazilikájába sietett virágcsokorral a kezében, hogy tiszteletét tegye a Boldogságos Szűz előtt. Ugyanaz nap a Sixtus-kápolnában az öt pápává választó bíborosoknak azt mondja, hogy az egyházi embereknek minden tettük középpontjába Krisztus keresztjét kell állítaniuk: „Amikor a kereszt nélkül haladunk, építkezünk, és amikor egy kereszt nélküli Krisztust vallunk meg, akkor nem vagyunk az Úr tanítványai.”

A szalézi hírügynökség gyorsan kiderítette, hogy a pápa szalézi iskolába is járt, és a karikaturisták azonnal válaszoltak is erre: látszik, hogy Don Bosco tanítványa (is) volt. Ferenc pápa továbbra is a Szent Márta Házban lakik, egyszerű, viseltes, fekete cipőt hord, lemondja a napilapját, felköszönti születésnapjukon régi barátait, leülteti a posztoló svájci gárdistát...

Március 16-án a VI. Pál termet zsúfolásig megtöltő újságíróknak megmagyarázza, miért a Ferenc nevet vette fel és megosztja velük a mellette ülő Hummes brazil bíboros kérését: ne feledkezz el a szegényekről. „Az a szó belépett ide – mondta a pápa a szívére mutatva... Mennyire szeretném, ha az Egyház szegény lenne és a szegényekért lenne.”

Az első pápaként töltött vasárnapján a Szentatya a vatikáni Szent Annatemplomban misézik. Az örök aggódó tekintetétől kísérvé kilép a kapun, olasz területre és magához öleli az embereket. Az első déli Úrangyala imádság alkalmából a hatalmas hívőseregnek azt mondja, hogy „az Úr mindig készen áll, hogy megbocsásson, mi vagyunk lusták ahhoz, hogy bocsánatot kérjünk.”

*Az osztrák szaléziak hozzászólása:
Látszik, hogy Don Bosco iskolájába járt...*

Március 19-én ünnepi szentmise bemutatásával kezdődik meg hivatalosan Ferenc pápa péteri szolgálata. A 266. pápát eljöttek megtisztelni a világ hatalmasai, de kívánsága az volt, hogy a kicsinyek is ott legyenek mellette, ezért egy Buenos Aires-i cartoleros, papírgyűjtő fiatal is jelen volt a díszvendégek között. Pascual Chávez, szalézi rendfőnök ezen a napon köszönti Ferenc pápát péteri szolgálata megkezdése alkalmából, kifejezi a Szalézi Társaság háláját és biztosítja odaadásáról. Egy Segítő Szűz Mária-szobrot ajándékoz a Szentatynak és meghívja Torinóba 2015. május 24-re, a Segítő Szűz Mária ünnepére, amikor Bosco Szent János születésének kétszázadik évfordulóját ünnepli majd a Szalézi Csa-

lád. A pápa pedig ezt válaszolja: „Miért ne?”

Virágvasárnap Ferenc pápa a fiatalokhoz intézi szeretettel teli buzdítását: „Kérlek benneteket, ne engedjétek meg, hogy elrabolják tőletek a reményt, azt, amelyet Jézus ad.” Nagycsütörtökön az Utolsó Vacsora szentmiséjét kiskorúak börtönében mutatja be, amint bíboros korában tette Buenos Aires-ben és ott végzi a lábmosás szertartását, az elítéltek lábát mosva. Húsvétvasárnap Ferenc pápa első Urbi et Orbi áldása alkalmával körbejár a Szent Péter téren, megcsókol és megáld gyermekeket és rokkantakat. Ezek a gyöngédséggel teli gesztusok immár pápasága jelképeivé váltak. „Hagyjuk, hogy Jézus szeressen bennünket és átalakítsa életünket. Legyünk ennek az irgalmas szeretetnek az eszközei, csatornák, amelyeken keresztül Isten megöntözi a földet, megörzi a teremtést és kivirágoztatja az igazságosságot és a békét.”

Egy hónappal a megválasztása után nyolctagú bíborosi tanácsadó testületet nevez ki, akiknek feladata lesz többek között a római kúria reformja. A testület koordinátora Oscar Andrés Maradiaga Rodríguez SDB, a hondurasi Tegucigalpa szalézi érseke.

„Cselekedeteinkben lássák azt, amit szánkkal hirdetünk” – mondja Ferenc pápa húsvét harmadik vasárnapján.

Forrás: Vatikáni Rádió, ANS

Tudj meg még többet a szaléziakról: www.szaleziak.hu

Kitüntetés Havasi atyának

Nemzeti ünnepünk alkalmából Áder János köztársasági elnök a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét adományozta Havasi József szalézi atyának, a Don Bosco Szalézi Társasága nyugalmazott tartományfőnökének a szalézi rend magyarországi újraindításáért és a Magyar Szalézi Tartomány újjáépítéséért végzett munkája elismeréseként.

A kitüntetést Havasi József atyának március 14-én (a születésnapján!) Balog Zoltán az emberi erőforrások minisztere adta át az Erkel Színházban megrendezett ünnepségen. Gratulálunk!

PÉLIFÖLDSZENTKERESZT

Nagyböjti ifjúsági lelkigyakorlat – A hagyományos nagyböjti ifjúsági lelkigyakorlat február 15-17. között volt Péliföldszentkereszten, Misquitta Claudius atya vezetésével és mintegy negyven fiatal részvételével. Most is sokan gyűltünk össze az ország minden tájáról, hogy elcsöndesedve Jézusnak adjuk időnket. Péntek este kezdődött a program vacsora után a kápolnában. A tékozló fiú történetéről elméltünk, majd taize-i imaórában próbáltunk Istenre hangolódni. Másnap délelőtt az elméltések és más közös programok között rengeteg „szabadidőt” kaptunk, amikor mindenki elvonulhatott csendben gondolkodni vagy egy-egy lelki beszélgetésre. Ezekre az alkalmakra pihenőhelyeket alakítottak ki, ahol elcsöndesedve és kreatívan elmélkedhettünk. Volt olyan hely, ahol egy nagy plakátra rárajzolhattuk, hogy kinek-kinek mit jelent a kereszt, volt olyan, ahol képeslapot lehetett készíteni Istennek, vagy éppen leülni, csönd-

ben imádkozni valakiért vagy valamiért, akivel vagy amivel nehezen foglalkozol, majd imád jelképeként egy kis pohár vizet kellett önteni egy tálba, ezzel egyesítve az imát a többiekével.

Péliföldszentkereszt - A nagyböjti ifjúsági lelkigyakorlat résztvevői.

Keresztutat is imádkoztunk, aminek elméltéseit kettes-hármas csoportokban magunk írtuk meg. Szokás szerint szombat este szentségimádást tartottunk, melynek elméltéseit Ewa nővér vezette, a hidegkúti animátorok pedig segítettek a felolvasásban. Az elméltés szövegét Kata nővér írta. Ezután lelki teaház volt éjfélig, ahol adott vagy spontán jövő témákról lehetett kötetlenül beszélgetni. Vasárnap rá kellett döbbernünk, hogy a hétvége gyorsan eltelt, és a közös szentmise és ebéd után megköszönve Claudius atyának a lelkigyakorlat vezetését a viszontlátás reményében elbúcsúztunk egymástól. Igen, a hétvége gyorsan eltelt, ugyanakkor rengeteg plusz dologgal töltöttünk fel ezalatt a pár nap alatt, és biztos vagyok benne, hogy mindannyian nyitottabbak lettünk arra, hogy bátran igent mondjunk Isten hívó szavára és szeretetére!

forrás: donbosconoverek.hu

Nagyböjti lelkínapok serdülőknek – Március 8-án, délelőtt indultunk Péliföldszentkeresztre a kazincbarcikai vasútállomásról. A vonaton együtt imádkoztunk és elméltedtünk rózsafüzéret mondva Isten áldásáért a hétvégére. Ezen a napon kezdődött a szaléziak nagyböjti lelkigyakorlata, amit Kukuczka Robert atya vezetett, vele és Velkey Pityuval indultunk el itthonról. Kovács Sanyival Budapesten találkoztunk. Kimentünk Óbudára a szalézi tartományfőnökségre, és onnan mentünk tovább különbusszal. Megérkezéskor elfoglaltuk a szobáinkat, bemutatkoztunk egymásnak, megkerestük a régi, ritkán látott barátainkat. Este ismerkedős játékokat tartottak az animátorok. A „jóéjszakát”-ot Robert atya tartotta. Megtanították nekünk a lelkigyakorlat himnuszát, a „Hinni kell, küzdeni, teljes szívvel szeretni!” mottót, és egész

hétvégén mindenki ezt dúdolta, énekelte. Másnap kora reggel ébresztő, amit a „Jó reggelt!” követett Sabu Joseph atya vezetésével, Nádudvari Géza testvér tolmácsolásával. Délelőtt előadásokat hallgattunk, hatfős csoportokra osztottak, majd szentmise volt, amit Hartai Gábor atya celebrált. Délután folytatódott a prezentációk, Gábor atya vezetésével. Sötétedés után végigjártuk a keresztutat, amit szentségimádás követett Biet Pali diakónus vezetésével. Ez alatt jobban tudtunk készülni a szentgyónásra. Vacsora után rózsafüzért mondva mentünk a lourdes-i barlanghoz. Mi hatan, szemerkélő esőben, az utolsó két tizedre ott maradtunk letérdelve a barlangnál. A többiek vissza-indultak a „jőéjszakát!”-ra Lytton vezetésével. Mi csak később csatlakoztunk. Ezen az estén volt lehetőség a lelki beszélgetésekre Lyttonnál, Palinál, Géza testvérnél és Ági nővérnél. Szentgyónásra bármelyik atyát, akit szeretünk volna, megkérhettük. Közben, akik mást szeretek volna csinálni, volt lehetőségük játszani, sétálni, kicsit pihenni, vagy filmet nézni. Lelkileg ismét rengeteget segítettek nekünk a programok. Sokat beszélgettünk a szaléziakkal és távoli barátainkkal, akik máshonnan érkeztek.

Vasárnap reggel is korán ébredtünk. Részt vettünk a reggeli imádságon, Joseph atya beszélt, Lytton pedig fordított az előadáson, ami ezúttal is nagyon tanulságos volt. Utána elvégeztük a 7 stációból álló örömutat, majd szentmisén vettünk részt, amit Ábrahám Béla, szalézi tartományfőnök atya celebrált. Már szomorúak voltunk, mert nagyon gyorsan telt el a három nap. Még együtt megebédeltünk és eljött a búcsúzkodás ideje. Busszal mentünk az óbudai tartományfőnökségig, majd a Keleti pályaudvarról vonattal indultunk haza Kazincbarcikára. Átszálláskor a Miskolc-Tiszai pályaudvaron vidáman bansoltunk; tetszett az embereknek, hogy a fiatalok vita nélkül is tudnak együtt lenni. A kazincbarcikai vonaton megismerkedtünk egy kedves kalauzzal, aki érdekesnek találta, hogy vidáman énekelünk Istenről. A bácsi nem is akarta megnézni a jegyeinket. Ilyen az Istenben bízó fiatal lelki „bája”.

Péliföldszentkereszten ismét nagyon jól éreztük magunkat. Nagyon sokat erősödöttünk lelkiekben és szeretnénk menni máskor is!

Kerekes Anna, Hilóczki Zsuzsi

KAZINCBARCIKA

Herbolyai életképek — Kazincbarcika külvárosában is zajlik az élet... Csibész és huncut szemekkel kacintunk össze a kinti srácokkal, miközben vidáman beszélgetünk. A munkatársak (Andi és Kati néni) jóvoltából ropognak az egyszerű

Péliföldszentkereszt - a serdülők nagybőjti lelki napjainak résztvevői.

alapanyagok a kisebbek keze alatt. Az oratóriumi összejöveteleket pedig a kezdetleges kápolnában imádsággal fejezzük be. Így ment ez 2011 szeptemberétől a „Virágos Herbolya” elnevezésű ÉMOP pályázatnak köszönhetően, a szaléziak jelenlétével. Számos kirándulás, sportvetélkedő, játéknappal tette színesebbé az elmúlt két évet. Ugyanakkor volt lehetőség a tanulásra is. A Don Bosco Szakiskola tanárai közül néhányan kijártak, hogy

matematikában, idegen- és magyar nyelvben segítsék a diákokat.

Ezen időszakban számos adományt is kaptunk. Az egyik ilyen gyűjtés volt Szalay Ferenc győri igazgató úr kezdeményezése, amellyel a mi oratoristáinkat kívánták segíteni. Ezúton szeretnénk Neki és kollégáinak, valamint a kedves adakozóknak is megköszönni nagylelkűségüket. Sokaknak varázsoltak karácsonykor mosolyt az arcukra. Köszönjük

A cigányság világnapja

Március 19-e szimbolikus ünnep a roma közösség életében. E napon arra emlékeznek, hogy a hagyomány szerint, ekkor indultak tovább a romák a téli szálláshelyükről vándorolni. A kazincbarcikai Don Bosco Szakiskolában erre a napra ünnepi műsorral emlékeztünk meg. Kiállítás keretében képekkel, vetítéssel mutattuk be a cigányság életkörülményeit. Hagyományos cigány viseletbe öltöztetett babák színesítették a kiállítást. A cigányság kulturális örökségét folyamatosan újra kell éleszteni. Roma költők műveivel ismerkedhettünk tanulóink előadásában. Meghívott vendégünk Nagy Elemér, a Kazincbarcika kisebbségi önkormányzat vezetője, a Borsodban élő cigányság helyzetéről beszélt. Kérdéseket intézhetek hozzá fiataljaink. A Gálaműsort, amit tanulóink adtak elő, játékos vetélkedő követte. A cigányhimenusz zárta az ünnepi megemlékezést. Bízunk benne, hogy ennek a napnak az üzenete eljut mindenkihez.

Szuromi Béláné

Kazincbarcika - Ifjúsági találkozó a plébánián.

szépen!

A projekt ünnepélyes lezárására február 28-án került sor, ahol megjelentek a város és az iskola képviselői. Az oratoristák és a Don Bosco Szakiskola diákjai egy nagyon szép műsorral kedveskedtek a jelenlévőknek. Vers, tánc és az érdemek elismerése után néhány felszólaló is megosztotta velünk gondolatait.

Az elmúlt két év sok mindent elárult: van igény a kultúrára, a hitre és a jóságra az itt élő egyszerű emberek körében is. Nemcsak felemelni kell őket, hiszen, ha megérik a lélek szépségét, már ők is jobban akarnak emelkedni, de ezt az igényt már fiatal korban táplálni kell! Jelenleg is zajlik az oratórium, és gyűjtjük az erőt a folytatáshoz.

Március 21-én, Mansfeld Péter kivégzésének 54. évfordulóján zászlót szenteltünk Kazincbarcika – Herbolya felirattal. Az ünnepségen részt vett Wittner Mária 56-os elítélt, és Petrás János a Kárpátia zenekar énekes-gitárosa. A zászlószentelés után – a zászlót Petrás János adta át – Wittner Mária szólt a jelenlévő fiatalokhoz, akik teljesen megtöltötték a kultúrtermet. Beszédében kihangsúlyozta a bátorság és a haza iránti hűség mellett az olvasás szeretetét is. Ezután a „donboscos” diákok előadták azt a műsort, amit a szaléziak 100 éves letelepedésének központi ünnepén, a Budai Várban is láthattunk. Meglepetést okozott nekem, hogy a két meghívott vendég mennyire közvetlen és nyílt volt. Készségesen dedikáltak, és bölcs, jósaos szavakkal biztatták a fiatalokat és a gyereke-

ket is. Ez alól nem voltak kivételek a romák sem. Ahogy Petrás János mondta: „Nem a bőrszín számít, hanem a szív. Minden ott dől el.” Köszönjük Nekik, hogy jelenlétükkel megtiszteltek bennünket.

Így van ez! Tenni kell a feladatunkat, s a szív átformálása már a Jóisten dolga.

Lelki nap Nagykőrűn - Kukuczka Robert atya, Velkey István, Kovács Sándor jelöltjeink és jómagam a nagykőrűi Petrovay György Katolikus Általános Iskolában tartottunk március 19-én nagyböjti lelki napot. Ezt az intézményt tavaly vette át az Egri Egyházmegye és itt él az édesanyám; s habár a három testvér messzire is került innen, mindig ide jövünk haza.

A lelki napon „röpke” majdnem másfél órát beszélünk és énekelünk a tanulókkal. Robi atya és István a 3-4, és az 5-6. osztályosokkal. Sándor és én az 1-2, és a 7-8. osztályosokat céloztuk meg. Ebéd után pedig a tanár kollégákkal – akik közül néhányan még engem is tanítottak – a megelőző nevelési módszerről és Don Bosco rózsalugas álmáról beszélgettünk.

Úgy éreztük, hogy valóban figyeltek ránk a gyerekek. Aktívak, kedvesek és nyitottak voltak. Mi, szaléziak teljesen feltöltődve jöttünk haza. Hallottuk, hogy a gyerekeknek is nagyon tetszett a stílusunk, és néhányan szaléziak akarnak lenni. Hát csak rajta!

Köszönjük a szállást, a szervezést, és a sok lelki és testi táplálékot. Új kezdeményezést indítottak el az iskolában: „A csúnya beszéd naggyá tesz?” – melyhez a helyi kötődésű sportolók mellett mi is csatlakoztunk.

P. Márkus Zoltán SDB

Tavaszi szalézi ifjúsági találkozó a Kazincbarcikai plébánián – A várva-várt ifjúsági találkozóra március 23-án került sor. Sokat készültünk, és megközelítőleg harminc gimnazista és máshonnan érkező fiatalra számítottunk. Mindenki arcán mosoly látszott, amikor a csapatbeosztásnál az ezt meghaladó létszámot kaptunk.

A tavasztól kissé idegennek érezt – a 0 fok körüli – időjárás ellenére mindenki épségben megérkezett a plébánia melletti iskolába, melyet a szalézi atyák már jó előre lefoglaltak. Az érkezés félórás intervallumon belül történt, így amíg várakoztunk ún. „szállingózó” játékokkal ütöttük el az időt. Eztán beosztottuk a csapatokat, és elmondtuk, hogy mi a feladatuk. Mindig két csapat indult egyszerre az állomásokra, de ellenkező irányban. Ez alatt a többiek tovább játszhattak, míg nem ők is útra kerekedtek.

Az óbudai találkozó mintájára minden csapatnak egy-egy feltűnő és súlyos tárgyat kellett magával vinnie. Voltak, akik előnyét élvezték a magukkal vitt székeknek, de akiknek téglá, vagy éppen bútorlap jutott... nos, ők nem voltak ilyen szerencsések. Minden állomáson sportszerűen, segítség nélkül kellett továbbjutniuk. Gólyaláb, emberpiramis, hídépítés és mindenféle furfangos, csapatmunkát igénylő feladat várta őket.

Visszaérkezve a plébánián meleg tea és szendvicsek vártak minket. Energiára szükség is volt a megterhelő feladatok után, így nem meglepő, hogy volt, akinek farkasétvágyát csak 17 szendvics tudta csillapítani. Teli gyomorral újult erővel ment a játék: a roverino lelkes résztvevőkre talált, a várakozók meg folytatták a bevezető játékokat. A soron következő keresztúton nem minden állomást elméltünk végig, de sokat emelt a színvo-

Kazincbarcika - Zászlószentelés Herbolyán.

Szombathely - Oratóriumi vidámságok.

nalon az előkészített Golgota, és Velkey Pityu alakítása.

A díjkiosztás és a tombola után néhány fiatal még itt maradt levezetesként filmet nézni, pingpongozni. Köszönjük Kiss tanár úrnak a fényképezést, Sanyinak a játékok előkészítését, a tanárnőknek az igényes díszleteket, Inci néniéknek a harapnivalók előkészítését, a plébános atyának a vendégszeretetet és díjakat, minden animátornak pedig az előkészületeket!

Méhész Bianka, Vasvári Botond

Visszaköltözött a Szalézi Gimnázium -

A Szalézi Szent Ferenc Gimnázium 1966-ban épült iskolaépülete kívül-belül olyan felújításon esett át, ami a külső megjelenését illetően, illetve az energiafelhasználás hatékonyságát tekintve is komoly mérföldkőnek számít. A munkálatok ideje alatt az iskola nevelési-oktatási tevékenységét az egykori Jókai Mór Gimnázium üresen álló épületében

végezte, amelyet az önkormányzat térítésmentesen a rendelkezésükre bocsátott. A visszaköltözés március első napjaiban a tanári kar és a 600 diák összefogásával példás gyorsasággal, mintegy két óra leforgása alatt történt meg, a szülők is segítettek kamionnal, teherautókkal és más szállítóeszközökkel.

A Szalézi Gimnázium épülete most megújult, de – mint az iskola igazgatójától megtudtuk – a téli időszakban hosszasan nyitott épület folyosóin, auláiban és ebédlőjében a hónapokig tartó nedves időjárás komoly károkat okozott: az említett helyeken a mennyezetről levált a vakolat, így a közös helyiségek több tízmillió forint költséget jelentő teljes körű újrafestése vált szükségessé. Mint az eddig elvégzett rekonstrukciós munkák átadásakor kiderült, ugyancsak halaszthatatlan a belső fűtési rendszer (radiátorok,

csővezetékek) teljes körű cseréje, amelyet a most lezárandó felújítás nem tartalmazott.

Ennek érdekében – az uniós forrásokból fel nem használt összeg terhére – a város és a tartomány vezetőinek közös döntése nyomán újabb pályázatot nyújt be az önkormányzat az épület tulajdonosaként. A műszaki szakvélemények beszerzése megtörtént, várhatóan a nyári időszakban kerülhet sor a folyosók és aulák rendbe hozatalára, valamint a teljes fűtési rendszer cseréjére. A tartomány és az iskola vezetői azt szeretnék, ha a belső felújítás tartalmazná az épület elektromos rendszerének teljes körű megújítását is.

Havas, Petróczi

SZOMBATHELY

Nekünk ez a legjobb hely! – Szombathelyen programokban bővelkedett az

elmúlt időszak. Igazgató-plébánosunk, Csány Péter atya születésnapját január 30-án ünnepeltük meg, a közös meglepetésagapé ezúttal sem maradhatott el, és ez itt nálunk egyben előzetes hangolódás a hóvégi Don Bosco-ünnepre.

A farsang idején, február 1-én megtartottuk az oratóriumi farsangot a gyerekek és fiatalok számára egy tartalmas és vidám estén, amelyen sokan jelmezbe öltözve vettek részt. Tombolával, karaokéval, agapéval, sok-sok nyereséggel és jókedvvel telt el az idő.

Családias ünnepléssel emlékeztünk meg Don Boscóról február 3-án, vasárnap. A színházterembe hívtuk mindazokat, akik készek voltak velünk együtt ünnepelni. A műsorban Jakab testvér szervezésében ifjaink egy komplett ünnepi látványelőadást tártak a nagyerdemű elé. A vidám közösségi játékok és énekek mellett animátoraink egy új, helyi bans-ról rántották le a leplet, Péter atya pedig egy önálló szólót énekelt. A színes ünnepet közös eszem-izommal és imával zártuk.

A plébániai farsangi bált február 9-én tartottuk meg, a már megszokott „batyus” jelleggel: mindenki igényei szerint hozott enni- és innivalót, kölcsönös kínálásra. A bál fellépői között hagyományosan Nagy János és barátai nagy sikerű operettműsorának, a Szívhang énekkar és oratóriumi fiataljaink előadásainak örvendhettünk. Együtt mulattak a fiatalok, egyházközségi tagok, hívek és mindenki, aki megtisztelte rendezvényünket.

A fentiek kívül bővelkedtünk oratóriumi programokban is. Volt lacikonyha, játékok, keresztút az animátorok vezetésével, ifjúsági és ministráns keresztút, szülinapokat is ünnepeltünk, készül-

Kazincbarcika - A Szalézi Szent Ferenc Gimnázium felújított épülete.

Eger - Don Bosco mise a kollégiumban.

tünk a nagyhét programjaira, a húsvétra. Hagományaink tiszteletben tartása mellett húsvét vasárnapján minden gyermek, aki a szentmisén jelen volt, csokitojással térhetett haza.

Mindezek mellett nagy igyekezettel készültünk Jakab és Pál papszentelésére, ami komoly, de örömteli kihívást jelentett sokak számára. Április elsején, húsvéthétfőn elérkezett a nagy nap, amit olyan izgatottan vártunk, amire annyit készültünk. A szentmise után agapé és rövid műsor várta a közelről és távolról hozzánk érkezőket.

Nem kis örömet jelentett számunkra az is, hogy április hetedikén Jakab atya első szentmiséjét templomunkban mutatta be, magyar nyelven. A szentmise vendégszónoka Ábrahám Béla tartományfőnök atya volt. A mise után mindenki újmisést áldásban részesült, majd Péter atya vidám találkozóra hívta az egybegyűlteket.

Brunászkine Kati

EGER

Don Bosco ünnep a Segítő Szűz Mária Kollégiumban - Február 11-én mi voltunk az utolsók az egész szalézi családban, akik megünnepeltük Don Bosco emléknapját, mivel nálunk ünnepelni csak a vizsgaidőszak után lehetett. A rendezvényt szentmisével kezdtük, melyet Ábrahám Béla tartományfőnök celebrált. Kedvességével, nyitottságával és közvetlenségével mindenkivel hamar megtalálta a közös hangot, és prédikációjában - melyben többek között a barátságról és Don Bosco életéről beszélt - rengeteg fontos és maradandó gondolatot kaptunk útravalóul. Felhívta a figyelmet arra is, hogy aki esetleg még nem ismeri közelebről a szalézi rend alapítóját, az igyekezzen közelebről is megismerni életútját, hiszen mint mondta, semmi sem történt ok nélkül sem az ő életében, sem

a mi mindennapjaink során.

Ezután a kollégium lakói rövid műsort adtak Bosco Szent János életéről. Elsősorban olyan jelenetek elevenedtek meg előttünk, melyekben pozitív hozzáállását a fiatalokhoz, kedvességét, végtelen szeretetét mutatták be. Az estét közös agapé zárta, melyen a Szalézi Ifjúsági Mozgalom néhány tagja is előtérbe került, akik igyekeztek mindenkivel megismertetni és közelebb hozni a szalézi lelkiséget és stílust.

Köszönjük a szervezőknek és mindenkinek, aki valamilyen formában hozzájárult ehhez a szép estéhez!

Csepi Borbála

MOGYORÓD

XIV. Csocsóbajnokság — A vetélkedő április 6-án került megrendezésre, immár

14. alkalommal. A Falka József Kántor atyáról elnevezett csocsóbajnokságot a megújult Don Bosco oratóriumban tartottuk. Az eseményt Costabile Carolina nővér és Babicz László polgármester nyitották meg. Rövid ima és a szabályok ismertetése után kezdődött is a játék. Kicsiktől a nagyokig mindenki szorgalmasan forgatta az asztalifoci játékosait. Valamennyien jókedvűen szálltak harcba a győzelemért vagy éppen csak a játék kedvéért. A verseny közben a jelenlévők frissítőkkel és szendvicsekkel tartották magukat formában. A játékosok három kategóriában mérték össze csocsótudásukat. Az érmek és kupák boldog tulajdonosai a hölgyeknél: 1. Jeles Virgie és Juhász Rebeka, 2. Horváth Kamilla és Toma Szilvia, 3. Hegedűs Karolina és Horváth Melinda. A fiúknál: 1. Jeles Tamás és Juhász Balázs, 2. Pásztor Imre és Toma Ferenc, 3. Pásztor Áron és Szabó Máté.

Junior fiúk: 1. Horváth Bence és Lichner Roland, 2. Juhász Bence és Dani Gábor, 3. Helembai Tamás és Jeles Dávid.

Hálásan köszönjük az animátorok és a szalézi munkatársak fáradozását. Külön köszönet a 29. sz. Coop áruház vezetőjének, Pásztorné Marikának az évek óta tartó rendületlen támogatásért és Kovács Marika néninek, aki ezúttal is sok finom sütivel lepette meg mindannyiunkat. A hölgyversenyzők szinte kivétel nélkül még egy csodálatos virággal is gazdagabbak lettek, Horváthné Piroskának köszönhetően. A nyerteseknek szívből gratulálunk és mindenkit szeretettel várunk az összal sorra kerülő asztalitenisz-bajnokságra!

a szervezők

Mogyoród — A csocsóbajnokság résztvevői és szervezői.

István

Az egyik reggel feltűnt, hogy István 8 óra után is a könyvtárban ül és olvas. Megkérdeztem, hogy miért nincs órán, hiszen már elkezdődött a tanítás. Elmondta, hogy gyakorlati foglalkozáson kellene lennie a kenyérgyárban, de kitétek, így csak elméleti órákra járhat az iskolába ameddig nincs másik gyakorlati helye. Kriszti néni, az igazgató helyettes azt mondta, hogy tanuljon a könyvtárban a gyakorlati napon addig, míg nem találnak valamilyen megoldást. Kíváncsi voltam, hogy vajon miért tették ki, mert jó magaviseletű, tisztelettudó fiúnak ismertem meg. Tanítottam a kilencedik és a tizedik osztályban és soha nem volt vele probléma. Tudtam, hogy nehéz helyzetben van a családja: öten vannak testvérek, a szülők nem dolgoznak, családi pótlékból, segélyekből, lakástámogatásból és az apa alkalmi munkájából élnek heten. A lakásukon jelzalog volt, a kölcsönt nem tudták fizetni, így jelenleg albérletben élnek. Az elmúlt tanévben a szalézi atyák és tanárai úgy látták, hogy jobb, ha István kollégista lesz. 2012 szeptemberétől péktanuló lett, ami sokat segített a család anyagi helyzetén, mivel már ösztöndíjat kapott. A kollégiumból kimaradt, és ez volt a baj. Sokat beszélgettem vele, míg végül elmesélte, hogy milyen nagy bünt követett el: lopott.

Az ő szavait idézem:

„A Kazincbarcikai Sütőipari Kft. lett a gyakorlati helyem. Itt megengedték, hogy friss zsemlet, kenyeret együnk, de hazavinni nem lehetett. Ezt a tilalmat én gyakran megszegtem, mert tudtam, hogy otthon mindig kevés a kenyér. Nem vették észre, hogy a pékárut elhordom, a testvéreim pedig nagyon örültek a friss kenyérnek.

Januárban a családom komoly anyagi problémáján úgy próbáltam segíteni, hogy eltulajdonítottam az egyik dolgozó kerékpárját. Persze, észrevették, mire visszavittem és bocsánatot kértem. Nem csináltak belőle rendőrségi ügyet, de megszüntették a gyakorlati helyem. Az iskolában nagyon megértőek voltak és lehetőséget kaptam, hogy folytassam a tanulmányaimat. Nagyon bánom már, amit tettem. Beláttam, hogy nem ez a módja, lopással nem tudok a családomon segíteni.

A tanárain sokat segítenek, mivel tudják, hogy a legszükségesebb dolgokat sem tudjuk megvenni. Kriszti néni rendszeresen ellát tízóraival és ő vette a szemüvegemet is. Az 50 %-os ebédemet az iskolában néhány tanárnőm fizeti. Mindenben segítenek, cipőt, táskát, ruhaneműt kapok. Nem tudom, hogy hogyan tudnám meghálálni ezt a sok segítséget. Szeretném kitanulni a pék szakmát. Minden nap, kérem a Jóistent, hogy segítsen, és ne térjek le többet a jó útról.”

Bízom benne, hogy Isten megsegíti és vigyáz Istvánra.

Szalézi Értesítő

Legyen mindig kapcsolatban a szaléziakkal!

Rendelje meg a Szalézi Értesítőt!

A Szalézi Értesítő a Magyar Szalézi Tartomány ingyenes, nagy hagyományokkal rendelkező lapja, amely 2013-ban a 111-ik évfolyamába lépett. Évente ötször jelenik meg és ajándék mindenkinek, aki szimpátiával tekint a szaléziak munkájára. Célja, hogy bemutassa a szalézi rendet, az alapító, Bosco Szent János életét, lelkiségét és pedagógiáját, a magyar szaléziak és a Szalézi Család életét, küldetését, a körülöttük zajló életet. Rendelje meg a Szalézi Értesítőt postacímére! Ajánlja ismerőseinek is!

Adj meg **nevét és címét** és mi postázzuk Önnek!
Cím: Szalézi Értesítő, 1032 Budapest, Bécsi út 173.

Telefon: 06-1-453-22-77 Fax: 06-1-453-2279

E-mail: sdbung@mailbox.hu

Rendelés a www.szaleziak.hu honlapon keresztül.

NYÁRI LEKIGYAKORLAT FELNŐTTEKNEK
szalézi munkatársaknak és Don Bosco tisztelőknek
PÉLIFÖLDSZENTKERESZTEN
Vezeti: P. Havasi József SDB

Időpont: augusztus 5-8. (hétfő-csütörtök)
Jelentkezés Krammer Andrásné Máriánál július 1-ig.
Postacím: 1213 Budapest. Erdősor utca 190.

Tel.: 06-1 276-33-60, mobil: 06-20- 955-28-23

E-mail.: semegima@freemail.hu

**Papszentelés
Szombathelyen**

Kiadja a Don Bosco Szalézi Társasága 10 000 példányban, belső terjesztésre. Felelős kiadó: Depaula Flavio és Vitális Gábor

Cím: 1032 Budapest, Bécsi út 173.; telefon: (1) 453 22 77; e-mail: sdbung@mailbox.hu; honlap: www.szaleziaik.hu

Szerkesztő: Lengyel Erzsébet SC; e-mail: le@szaleziaik.hu; lektor: P. Ábrahám Béla SDB;

Korrektorok: Nagy Brigitta és Szenáné Szakály Mária; tördelő: Bohner Ferenc

A címlapon: *Boško Szent János ereklyéjének útja Magyarországon*

Készült a Szalézi Kft. kazincbarcikai nyomdájában; felelős vezető: Kőszeghy Balázs +36 20 406 9340

A szerkesztőség minden esetben fenntartja a beérkezett hírek, tudósítások, cikkek szerkesztésének, valamint a beküldött anyag meg nem jelentetésének jogát.